

ZMOŽNA GOSPA VOGRŠKA

POBOŽEN MESEČEN LIST.

Vrežuje ga z dovoljenjem višesnje cerkvene oblasti:

BASSA IVAN plebanoš v Bogojini, BAGONYA, (Zalamegye).

Lastnik i izdajatelj M. Lista je:

KLEKL JOŽEF plebanoš na pokoji v Črensovcih, CSERFÖLD, (Zalamegye),

Prihaja vsaki mesec 8. na veseli spomin petdesetletince, l. 1914. dec. 8. obhajane zavolo razglašenja verske pravice od Marijinoga nevtepenoga poprijetja, šteri den je te pobožen list vogrskim Slovencom kak prvi slovenski list do rok dani. Cena M. Lista z Novinami vred, či skupno hodi v edno faro, je 6 K., vsakomi na njegov lasten naslov 8 K. K. M. Listi dobijo naročniki proti konci leta Kalendar Srca Jezušovoga. M. List prihaja vsaki mesec, Novine vsaki teden. Naročniki so deležni sadov več kak štirjezero sv. meš na leto.

Moje veselje.

Uboštvo, sir'maštvo, pomenjkanje, križ,

Kak senca pod drevom kre mene stojiš,

Pa li sem z veseljom pun do dna srca.

Marija mi Jezusa z cela zdaj da,

Popolno pravico do Njega zdaj mam:

Vsak silo trpeči je k Njemi pozvan.

Srčen.

Poštüvani čtevci!

Čerensovskoga g. Klekla zdravje je izda slabo, za to je mene nagovoro, naj prekvzemem vredništvo Marijinoga lista. Ne vem, kak mi bode mogoče, včiniti pa moram na čast bl. D. Mariji pa za naše slovensko lüstvo.

Letos samo te eden snopič damo. Ešče toga teško Kak bo kleti, nišče nevej. Ne samo, ka vse dragše od dneva do dneva, nego pomali vnoge stvari za nikše peneze ne bode dobiti. Zato gledajmo, ka nam snopič i novine ostanejo, za po boji se pa vüpajmo bolši časov.

K meni penez nišče naj ne pošila. Drügi pisem tüdi ne. Vse v Dolence. Jas samo rokopise prosim od g. sotrudnikov.

Bassa Ivan.

Marijino vnébovzétje.

1. Marija je mela že na zemli nebesa.

Sveteek, ki ga obhajamo v spomin, da je Jezuš šo v nebesa, se imenüje Kristušovo vnebo zaztoplenje; sveltek pa, ki ga obhajamo v spomin, da je bila Marija vzeta v nebesa, se pa imenüje Marijino v nebovzetje. Jezuš, kak Bog i clovek vküper, je šo iz lastivne moči v nebesa. Marija je pa bila po moči njenoga božega Sina i na njegovo zapoved od angelov nešena v nebesa pa kak je pobožna miseo svete katoličanske Cerkvi, z düšov i telom.

Kak trdi sv. Janoš Damaščan, se ne bi nigdar spodobilo, da bi v zemli sprhnelo tisto telo, ki je v sebi nosilo začetnika življenja, Jezusa Kristuša; i ár Marija nigdar ne bila pod oblastjov greha i tudi smrt z njenimi nasledki ne mela oblasti nad njov. I či od svecov častimo njuve ostanke i kosti, kak da ravno od Marije ne ga nikšega takšega ostanka? Ne ga, ar je bila tudi s telom vzeta v nebesa.

Zato obhajamo spomin Marijinoga v nebovzetja, ar je tudi s telom bila v nebesa zeta, i tisti den je Oča Bog sprejel svojo hčer v nebesko uročino, tisti den je Sin Bog posado svojo mater na svojo desnico i jo po oblasto Kralico nebes i zemle; tisti den jo je sv. Duh kak svojo nevesto venčao z nevenlivin vencom slave. Tisti den je bila Marija kronana — Oh što se ne bi veselilo te Marijine sreče i što ne bi želo tudi ednok deležen postati te njene sreče?

Zaistino, dragi čtevec, Marija je srečna, neizrečeno srečna, ar ma v oblasti nebesa, tisti del, steri njoj nigdar ne de odvzet. Jaz pa šče več trdim, da je Marija že tu na zemli mela nebesa i kak to mislim, vam ščem zdaj to razložiti.

1. Istinski je pregovor, ki pravi: Na zemli nega nebes! Či pa so vendar kje na zemli, teda trdimo po vsoj pravici, da je ma nedužna, čista duša. Le poglednimo nedužno dete, štero je pri svetom krsti očiščeno z izvirnoga greha i samo ne včinolo nikšega greha. Kak nebesko mili je njegov obraz, kakše angelsko veselje sija z njegovoga lica! I či se samo tudi ne zaveda svoje sreče, njemi lahko vsaki vidi na obrazi njegovo blaženost, vsaki čuti, da takše dete nebesa nosi v svojem srci. I či bi dete potom tudi tak ostalo, gda odraste, i či se ne bi nigdar zamazalo z nikšim grehom, bi tudi te nebesa nosilo v svojem srci, i bi se tudi samo zavedalo te sreče. Ali žali-

bog, da teliko dece, gda odrastejo, Boga žalijo i tak zgubijo svojo srečo, zgubijo nebesa!

Poglednimo pa zdaj Marijo! Nigdar ne bilo takšega deteta na sveti, kak ona. Vsako dete prinese zamazek s izvirnoga greha s sebov na te svet, ona je pa bila brezi greha poprijeta; niedno dete se v kesnejših letaj ne občuva lastivni grehov, ona je pa v celom žitki ne včiniła najmenjšega greha. Vest njoj ne nigdar kaj očitala.

Ona je bila vedno „milosti“ puna, — „Gospod je bio vedno ž njov“, ona nigdar ne zgubila prijaznosti boze, ona je bila teda vedno srečna, ali pravimo naravnost — ona je mela nebesa že na zemli.

Predragi čtevec! Ali so zna biti to nebesa, či maš vsega zadosta! ali so to nebesa, či maš bogastvo, čast, lepoto?

Ali so to nebesa či hodiš na plése, či hodiš na obede i na svadbe, či nosiš lepi obleč? — Ne i nigdar ne! — Vse to i sčē več je vživao Šalamon, pa vendar se je ne nasito i je na zadnje spoznao, da je vse to nečimernost — nečimernost čez nečimernost! Či maš tūdi vse čāsne dobrote, či maš vse, ka srce pože le, či pa ne maš milosti bože — ti vse to nikaj ne pomaga, i ne si srečen i ne si zadovolen. — Le či ti vest nikaj na oči ne meče, le či si v prijaznosti božoj, i či moreš praviti: Bog me ma rad, — potom si srečen, potom okušaš bar nekoliko nebeskoga veselja. — I glej, predragi! Takše veselje si lahko večkrat napraviš, či večkrat pobožno prejmeš svete sakramente. Zgubljeni sin ne bio srečen, gda je z lagonimi pajdaši i nečistnicami hodo po krčmah i zapravlao — srečen je postao sčē le te, gda njemi je oča odpusto i goščenje napravo!

Povej mi dragi čtevec! Ali ne si občūto takše veselje tūdi ti, gda je namestnik boži pravo pri spovednici: „Idi v meri, tvoji grehi so ti odpuščeni.“? Ali ti ne blo pri srci tak, da bi bio na bogatoj svadbi? Miseo, da si

pali prijatec boži, da maš čisto vest, oh ta miseo te včini srečnoga! I te občutiš bar nikeliko nebeskoga veselja!

I zdaj se čulivajte! Takšo srečo, takše veselje bi krščenik dostakrat lahko meo, pa je ne šče! Zaistino od takših se more praviti, da ne marajo za nebesa, ar raj nosijo v svojem srci žmečo grehov, nemirno vest, nosijo pekeo v vsujem srci!

Zato šče ednok: Nebes ovak ne na zemli, či pa so kje, potom so le v čistom srči. Krščenik, srečen si le, či maš čisto vest, či si v milosti i prijaznosti božoj!

V čem pa obstoji veselje v nebesaj? Najvekše veselje v nebesaj, kak znate je to, da bodo zvo'eni Boga gledali od lica do lica i da se bodo v tom vživanji neskončno veselili. — I to veselje je Marija vživala že nikeliko tū na zemli. Ona je najduže i največkrat gledala Njega, ki je Bog i človek vkūper. Marija je Boga gledala že tū na zemli. To ka nas šče le tam čaka, to je ona mela že tū na zemli? Ona ga je poprijela i nosila v svoem telu; ona ga je rodila i nadajala, ona ga je podala Simoni i Aui, — ona ga je vodila v Egipt i nezaj, — ona ga je v nazaretski hižici mela vsaki den pred očmi; ona ga je sprevala na njegovih potih po židovskoj deželi, ona njemi je stála na strani tūdi pod križom, ona ga je pozdravljala po goristajenji i ga sprevala na Oljsko goro pri v nebo idenji. — Nieden človek ne bi telikokrat i tak dugo z Jezušom na zemli. Kelkokrat ga je poglédnola, vs'gdar njoj je srce trepetalo neizrečenoga veselja; zato si pa tūdi lahko mislimo njeno žalost, gda ga je zgūbila i tri dni iskala i potom tiste tri dni, gda je ležao v grobi. — Zaistino prav ma tisti svetnik, ki veli: Biti z Jezušom so nebesa, — biti brez Jezuša, je pekeo.

Dragi čtevci! nikelko takšega veselja, kak ga je mela Marija, pa tūdi mi lahko mamó; či najpre Jezuša obis-

kavlemo v svetstvi sv. Resnega Tela i ga vredno uživamo pri sv. obhajili. — Či tudi ga ne vidimo tak, kak ga je gledala Marija, nas vendar vera vči, da je tu nazoči ravno tisti Jezuš, šteroga je Marija na zemli gledala, varvala, kùšùvala. I ravno tistoga Jezuša, šteroga je Marija dala Šimeoni, sv. Jcžefi i drugim, ravno tistoga Jezuša prejmemo tudi mi, kelikokrat pristopimo k stoli Gospodovomi! Zaistino: či vredno i pogosci prejmemo sv. obhajilo, vsigdar čütimo nikelko nebeskoga veselja. — Po sv. obhajili se nam vse posvetno mrzi, naša dūša se radūje v Bogi, svojem Zveličari, i mamó zaistino nikak predokus tistoga veselja, štero nas tam čaka. Od toga si razlagamo hrepenenje pobožnih dūš do toga svetstva, ka njim je najlūbše, gda morejo biti pri Jezusi i ga morejo gledati bar pod podobov krūha. — Kak slabo znamenje je pa tudi za vnoge mlačne kršćenike, ki ne marajo hoditi k Jezusi, ki ga tudi ne ščejo prejemati. Od takših se more zastalno misliti, da tudi ne marajo za nebesa!

Marija je pa mela nebesa že tu na zemli v svojem trpljeni. Kak je pa to mogče? Ve v nebesaj nega nikšega trpljenja, — i kje je trpljenje, tam ne morejo biti nebesa. — I li je tak! Ve ravno iz trpljenja se je rodilo veselje, i ravno z svojim trpljenjom nam je Jezus zaslūžo i odpro nebesa. I rávno zato, kak Marija znála, da iz Jezušovoga trpljenja izvirajo največše dobrote za človeči rod i odkùpljenje i zveličanje, zato je tudi v svojem Jezušovom trpljenji občutila takše veselje. Ona je znala ka te križ, ki je bio te v sramoto, postane naskori odičeno znamenje, pred šterim do se vklanjali vsi narodi na zemli. Ona je znala, da bodo njenoga Sina, šteroga so židovje tak zaničevali, potom molili milijoni vernih kristjanov; ona je znala, da se sad Jezušovoga odkùpljenja odičeno skaže nad pravičnimi staroga i novoga zakona, ona je znala, da je Jezuš s svojim trpljenjom i svojov smrtijov odpro nebesa, potolažo nebeskoga Očo i kak se

bodo okoli njegovoga stolca zbirali i večno veselili vsi odkupljeni od Adama do zadnjega rojenoga na konci sveta.

Iz toga si moremo razlagati tudi čudno prikazen, da so sveci pri vsem svojem trpljenji občutili neznano, nikše nebesko veselje. Sv. Terezija je mela navado praviti, da bi raj mrla, či ne bi trbelo več trpeti (trpeli ali mreti). I sv. Lidvina, štera je 28 let v hūdih bolečinaj ležala, na posteli je pravila: Gospod, to je moje veselje, da me z bolečinami obiskavleš! I sv. Francišek Ksaverij, gda je meo dosta brige i skrbi na glavi, je pri tom občūto takše veselje, da je zezvao: Preveč, o Gospod, preveč je toga veselja! — I či sta Makabejska mati ali sv. Felicita te-liko veselja i tolažbe vživali, gda sta videli vseh svojih, sedem sinov v najgrozovitejših mukaj trpeti i mirati, arj sta znali, da si stem služijo večno veselje v nebesah; oh, kakše veselje je vživala še le Marija pri smrti Jezušovoj-ar je znala, da se ravno ž njegovov smrtijov nebesa od prejo i da ma celi človeči narod vstop do zveličanja, ka je prle ne meo.

Vsi želemo v nebesa priti. Ta pa ne pride, ki zdaj v življenji ne poskuša nikelko toga veselja.

Marija je mela že na zemli nebesa, ar je bila vedno v milosti božoj, ar njoj vest nigdar nikaj ne na oči me-tala. Marija je mela že na zemli nebesa, ar je že tū gle-dala ves čas svojega Sina. Marija je mela na zemli ne-besa, ar je v svojem i Jezušovom trpljenji okušala slad-kost večnoga plačila. Tak tūdi ravnajmo mi. Večkrat ho-dimo k spovedi, ar či mamō čisto vest, teda mamō že tū predokus nebeskega veselja. Večkrat pristopajmo k sve-tomi obhajili, ar tam gledamo i vživlemo Jezuša, keliko je sploh mogoče na zemli. Pa tūdi v trpljenji ne žalūjmo, ar trpljenje nas pripela v večno veselje v nebesa.

Po „Dūhovnom pastiri“ (šj.)

Najdragši Jezušov ostanek.

Mnogi so že morebiti čuli gučati od tistoga prta, v šteroga je bilo povito mrtvo telo Jezuš, gda so ga v grob položili, in morebiti nevejo, gde se čuva te predragi ostanek.

Prvi, ki nam trdijo, da je Jezuš vzeti s križa bio djani v čisti lenov prt, so Evangelistje, šterih spisi, namreč sv. Evangelij, so nevkanljivi. Svetlo pravijo, kak je pravičen moč Jožef iz Arimateje, Jezušov vučenik, batrivno šo k Pilatuši, proseč ga, naj njemi dopusti vzeti s križa Jezušovo telo in je zakopati. Dobivši dopuščenje, znakupi platna, se napoti na Kalvarijo, vzeme s križa presveto telo, je namaže z dišečim mazilcem in povito v čiste lenove prte je položi v novi grob.

Po goristanenji Jezuš, nam Evangelistje znova pripovedavlejo, kak so pobožne žene, pa Janez in Peter, na Vüzemsko nedelo zaran najšli prazen grob, ker je že Jezuš goristano, samo na ednoj strani groba so bili položeni prtovje, na drugoj pa poviji in eden mali lenov robec s šterim so pokrili sveto glavo.

S toga vidimo, da je bilo več prtov, v štere so povil Jezušovo telo, in da se ločijo od tistoga maloga falačka s šterim so njemi glavo pokrili. Te mali falaček je še dandanes na Francuzkom v mestí Cahors, eden prt je dugo let tudi na Francuzkom v Besanzoni, eden pa Compiègni, in v groznoj reberiji sta oba tak preminola da, nišče neve kam sta prejšla.

Eden tretji prt je v cerkvi Cadovinskoj, samo da nema na sebi pritisnjene Jezušove podobe.

Nevemo za gotovo, či so tej trje prtovje vsi z božega groba, nego te štrti, od šteroga eti ščemo gučati je brez dvombe tisti küpleni od Jožefa iz Arimateje, zato je najdragši, ker je ravno najbliže bio na teli Jezuš. Te dragi ostanek se čuva v stolnoj cerkvi v Turini na Tal-

janskom. Ešče dandaneš nosi s predragov krvjov namalano podobo našega Odrešnika in tudi rane so vtisnjene na njem, posebno rane rok in nog; rana na prsah je modro-rdeča, s kaplicami odspodi od dolitekoče nedužne krvi; poznajo se luknjice trnave korone, vitre nazarejskih lasi in brada. Rane rok in nog se tak lepo vidijo, da vsaki lejko spozna, kak so cveki prebodeli roke, ne na dlani, nego više gori v stavi, tak tudi na nogah so rane više gležnjov. Te prt je dugi 4 m. 36 cm., širok 1 m. 10 cm.; eden sam falat je, čisti beli lenov, setkani z rožami, kak so v tistom časi tkali v Damaski. Da naj se ne bi niti trgale, ga je Amedej II. dao zarobiti z modrim pantlikom, zato je zdaj 15 cm. šerši.

Na njem tudi lejko vidimo kakše višave je bio Jezuš, namreč 1 m. in 77 cm. To je višava srednjega človeka, ne jako velkoga pa ne jako maloga.

Iz vsega tega lejko pravimo brez dvombe, da

1. Te prt je resnično tisti, v šteroga je bilo povito mrtvo telo Jezuš Kristuša. 2. To je najdragši ostanek med vsemimi njegovimi ostanki.

Križ, Cveki, Sulica, Trnje so tudi velike vrednosti, nego te prt je najdragši zavclo teh vzrokov: 1. on je celi kakši je bio, ovi drugi ostanki so pa vekši, ali menši falački, spotreti, oščrbleni: 2. na njem se vidi dandanes posušena prava krv Jezuš, kakša je prišla z ran.

Što je pa te sveti ostanek zeo z božega groba? Gotovo Apostolje in Magdalena, gda so prišedši k grobi, ne najšli Vučitelja, ker je že goristano. Po tem so ga mogli sraniti pri Nikodemi, ki, predstojn k sodnikov Sinedrija, ga je dao, kak mnogi pravijo, Gamalieli, vučitelji sv. Pavla, ki ga je zavūpao sv. Janezi, on pa sv. Simeoni, in tak od rok do rok se je srečno občuvao v največšem poštenčej prvih krščenikov.

Gda so Rimlanje l. 74 po Kr. podjarmili Jeružalem, verni krščeniki so ga odnesli z drugimi ostanki vred z

nesrečnoga Jeruzalema in so ga skrili v mesti Pella. Tu je ostalo vse v varnom čuvanju, dokleč je, po strašnom preganjanji krščenikov, Konstaatin casar dao slobodščino in mir sv. Cerkvi.

Sv. Sulp'cij Severo piše, da je v p'sni sv. Pavlina z Nole najšeo, kak so istinski vsi tisti ostanki Jezušovoga trpljenja.

Za časa Ikonoklastov, ki so ne šteli čistiti podobe in ostanke svetcev, so dosta ostankov na nikoj spravili, nego tiste Jezušovoga trpljenja, so na dobro srečo ne najšli, kak nam svedoči sv. Janez z Damaska (VIII. stot.) ki pravi da sv. Križ, Cveki, Goba, Sulica, Trstika, Gvant, Tunika, Prtovje in poriji so č: čuvali v cerkvi Jeruzalem-skoga patriarka To nam tudi svedočijo sv. Hieronim, sv. Gregorij Nisejski, Zlatoustni sv. Janez in drugi sv. Očetje.

Po VIII stotini, je sv. Prt dolgo ostao v Jeruzalemi, ki ga je tudi najprve vido javno na svetlo djanoga v ednoj prošeciji po mesti.

Gda je l. 1099 Godfrid z Bouilona, vođiteo križarov na svetoj zemli, zmagao Maometance in rešo Jeruzalem, so njemi krščeniki s tem šteli največše poštenje in zahvalo skazati, da zo njemi proti nesli sv. Prt.

Ne dolgo po tom boji so se krščanski viteze v Evropi zopet vküp nabrali in šli proti nesmilnim Törkom. V tom boji je tao vzeo tudi Amedej III., grof Savoje. Po boji je on za trūd dobo sv. Prt. Z velikim veseljom se je spravo proti domi, a prišedši na otok Cipro, je mro l. 1148. Tak je zavolo prenagle njegove smrti sv. Prt ostao v Cpri in prišeo v posestvo Luzignanov, z otokom vred.

To posestvo je trajalo skoro skoro 100 let, in sv. Prt je zdaj bio v varnom mesti in v poštenih rokah.

Samo da ti največši sovražniki krščanstva, to je Törki, so šteli v svoje roke spraviti otok Cipro, zato so novi križarje šli na obrambo, in po zmagi je vojvoda

Gotfrid Charnyski za plačo dobo te dragi ostanek. Vrnili se domo na Francuzko, je l. 1337 dao zozidati za sv. Prt krasno kapelico v svojoj palači, in ga postavo na javno češčenje.

V toj srečnoj palači se je čuvao skoro 100 let, nego l. 1418, gda je v Burgonji nastala velika zmešnjava, so ga odnesli k Ludoviki, grofi Savoje v Ciamber. Komaj so se zmerili, so ga nazaj šteli odnesti, a glejte čudo, konj, ki bi ga mogeo pelati, se je z celov močjov opro in zaman je bilo vse, ne so ga mogli dale spraviti. To je bilo znamenje z nebes, da sv. Prt naj ostane v Savoiji.

Ludovik, veseli tak dragoga dara, je na peneze svojega kraljestva dao natisnoti kep sv. Prta. Tak tudi njegovi nasledniki, Karl I, Emanuel Filiberto in Karl Emanuel I. Ludovika sin blaženi Amedej IX. kak je zvedo, da je oča dobo te sveti ostanek, se je paščo k njemu v Ciamber, naj bi ga vido in častio. Po očinoj smrti je pa herbao kraljestvo pa sv. Prt, in da bi ga vsigdar v vekšem poštenjej meli vsi, je dao zozidati lepo kapelo, šteroj sta Papeža Pavel III. in Sist. IV. dala ime „Sveta Kapela.“

Papež Julij II so nastavili posebno sv. mešo in praznik, šteri spadne 4 majuša.

Vse to je vekšalo češčenje in pobožnost krščenikov do sv. ostanka. Leta 1532 je edno noč nagloma ogenj nastao v palači, gde je bila „Sveta Kapela.“ Strašen plamen je vse oblazo in požgao tudi v kapeli, ešče srebrna škrinja v šteroj je bio sv. Prt, se je od edne strani raztopila, nego Prt je čudovitno celi ostao, samo na ednom kraniki se je malo okado.

V tistom čaši se je dosta kalavinov, kak žejne pi-javke, potegnolo med katoličance v Savojo. Raznesli so glas, da je pravi prt zgoro in da je grof drugoga hamičnoga kūpo. Karl III je proso Papeža Klementa VII, naj dajo dobro poglednoti in naj naznanijo vsem, da to

ne istina, ka kalavinje pravijo. Papež so res d. li vse zvestno popitali in zviziterjali, potem so pa napisali: „Sveti Prt je ravno tisti, ka je prvle bio, in čüdno je rešeni ognja.“ Leta 1536, zavolo boja v Savoiji, ga je vojvoda Karl III odneseo v Turin, samo da tudi tu se je bojal za njega. Dao ga je zato preseliti v Vercelli, potem pa v Morsko, tu odnet pa nazaj v Savojo in nazadnje, d. 1578 je bio stalno prinešeni v Turin.

Zdaj so se začnole velike božepoti k sv. Prti v Turin. Ne samo prosto ljudstvo ga je v prošecijah hodilo obiskavat, nego celo kralje, grofi, veliki cerkveni služabniki in sveti možje.

Sv. Karl Boromej-ski, kardinal v Milani, je z mnogi-mi svojimi škofi in duhovniki peški prišeo v Turin. Cele vore je pobožen mož klečao jočeč se pred svetim ostankom, tak ga je genola lübezen do Jezušä, ki je svojo nedužno krv prelejal za nezahvalen svet.

Petdvajseti let potem je eden drugi veliki svetnik pohodo sv. Prt. Te je bio sv. Ferenc Salezki, škof Ginevre. Veliki mož sv. Cerkvi je meo posebno pobožnost do toga ostanka. Njegova mati, nošeča ga, je daleč prišla pred najdragši spomenek trpljenja Jezušä, naj bi Njemi zročila svoj sad, že od dugo let čakani. Što bi znao popisati skuze, zdihovanja in sveta čüdstva lübeznivca Ferenca, gda je gledao odevalo svojega Odrešenika! Od tistoga časa je po celoj svojoj hrambi znaveso podobo sv. Prta, in či ga je što pitao zakaj to, je odgovoro: „Te Prt mi naznanja trpljenje Jezušä Kristušä, naslikano z njegovov presv. krvjov, zato mi nikaj tak ne povekšavle pobožnost in vüžiga gorečnost, kak te podobe.“

Leta 1806. gda so sveti Oča Pius VII šli korunüvat casara Napoleona, so se stavili v Turini in s skuznimi očmi gledali sv. Prt. Znova l. 1815, gda so po nesmile-moj vozi z Francuzkoga šli v Rim, so ga pohodili, naj

bi tam pred ranami in krvjov svojega Odrešenika, hvalodali, da so vredni bili za Njega toliko trpeti.

Zgodovina nam omenja ešče mnogo drugih velikih možov, ki so daleč prišli gledat sv. Prt, ki pa nas ne brigajo. Nam je zadosta, da znamo, gde se čuva in včasih pravimo proti sebi: dobro bi ga bilo viditi, samo da je daleč. Precej je daleč od nas, to istina, nego itak ki bi hodo po Taljanskem za kakšim poslom, ali bi pa šo v Rim, lahko bi pohodo tudi Turin in ga pogledno.

Istina, sv. Prt se nemre vsigdar viditi, ker je notri zadelani v edno lepo škrinjjo, štero jako redkoma odprejo, itak si človek, gda kleči pred njov, čuje praviti v srci reči Jezusa k sv. Tomaži: „Tomaž, ti verješ, ker si me vido, blaženi, ki ne vidijo pa itak verjejo.“

Ki pa ne more nikak pohoditi toga svetoga mesta, naj ponizno ponovi svojo vero in lübezen do Jezusa rekoč s sv. Tomažom: „Gospod moj in Bog moj.“

Radoba J.

Kaplan miloščine (almostva) Device Marije.

Opata Leontija so navadno zvali za kaplana Marijine miloščine (almostva). Pa zakaj so ga zvali tak? Štirideset let je on sam oskrbljavlao zakladnico, v šteroj je bila miloščina Device Marije za siromake. Kak je pa oskrbljavlao? Sam je samo tistim delio dare, ki so nej vidli, ka so zgübili pogled, vsi drugi siromacije so si pa vsaki den sami jemali svoje dele miloščine z Marijinoga oltara. Gda ga je ednok pitao neki gost, zakaj tak dela, je odgovoro:

„Zato delam tak, naj vsaki siromak vidi, ka njemi ne davlem jaz almostva, nego njemi je davle Marija. Jaz sam tudi samo službenik Marijin!“

Sveta Margeta Alakok.

Dozdaj smo jo za blaženo zvali. Letos so sv. oča papa, Bedenik XV-ti, gledoč na njene velke jakosti i na čude, stere so se po njenoj priprošnji zgodile vöoglásili, ka se slobodno za svéto zove ino čašti po vsem sveti.

Rojena je vu jednoj maloj vesnici Francuskoga. Znamenje pobožnosti je od začetka mao kazala vu vsem svojem oponašanji. Komaj je prišla do pameti, je že najraj v cerkev vujšla, kde sije klečeč, sklúčenimi rokami pogovarjala z nebeskim svojim mladožencom, šteromi je neprestanoma ponúvala svoje srce ino njemi je obečavala večno čisto živeti na zemli.

Jezuši se dopadnoti pa Marijo častiti, to so bile njene jedine žele na zemli. Pa vu tom je rasla gori, ka je to dvoje: Lúbezen do Jezuša i Marije osnovala vu sebi. S te lúbazni je štela trpeti, ar si je računala, ka bo s trpljenjom vsaki den popolneša i bole spodobna Jezuši. Zato se je trapila s postom, verostúvanjom i drugimi telovnimi teškočami, dúšo si je pa gojila vu potrplivosti, posebno te, kda njoj je dober oča vmro pa so njo ešče služabnice osmejavale vu očinskoj hiži.

Po takšem telovnom i dúševnom trpljenji, štera je z veseljom iskala i prenašala, je naglo prišla na visoko stopnjo krščanske popunosti.

Sledkar, naj bi se ležej ločila vsega svetskoga ino se samomi Jezuši darúvala, je vu Parajlemoniali v samostan stopila med device „od pohodjenja bl. D. Marije“ zvane, kde je že kak začetnica vsa znamenja visoke pobožnosti skazala. Med tem njoj je Jezuš dao dar premekujenosti, ka je med molitvami se s cela spozabila svoje okolščine ino se je vtopila z dúšov vu nazočnost lúbavi bože.

Jezuš se njoj je vnogokrat prikazao. Med temi prikazni je edna, štero dnesden celi svet pozna, vu šteroj

njoj je Jezuš pokazao svoje ranjeno, od lübezni goreče, s trnavov koronov obdano srce pa njoj je velo, naj čast toga srca razširi po celom sveti. Ona se je zgovarjala vu

svojoj poniznosti, ali Jeruš njoj je obečao, ka njoj bode na pomoč on sam pa ka se pobožnost razširi, naj jo samo ona začne.

Tristo let bo tcmi, ka je sv. Margeta Alakok začnola

to pobožnost pa dnes ne kota sveta, kde se srce Jezušovo ne bi čas'ilo, kde se znotrašnja i zvünešnja čast presvetoga Srca ne bi širila.

— Margeta je naime od dneva te prikazni za svojo najsvetešo dužnost držala po vsoj moči i poti širiti pobožnost i bratovčino presvetoga Srca.

Za to je molila, za to se postila, za to je sen pretrgavala, za to je delala, pisala, gučala, naj kem več lüdh spozna lübezni vrednost presv. Srca pa se naj kem več src vužge na lübezen toga Srca. Pripovedavala je vsem, kak preveč to Srce nas lübi pa kak preveč je vredno naše lübavi.

To delo je ne lehkó bilo. Lüdje so vsegavek takšbili, kak tüdi dnes. Či je što kaj novoga glaso, so ga odürjavali, preganjali, se z njega norčarili ino ga zamestavali ešče takši tüdi, ki sebe za pobožne držijo. Pa to e bio tüdi tao sv. Margete. Vnogo je mogla trpeti za volo svojega navuka pa med tem, ka so se naišli, ki so jo radi poslühnoli, so b'li vnogi drügi, ki so jo celo za nespametno razglásili. K tomi je prišlo telovno trpljenje, betegí teški, šteri šo pomali razdirali njeno slabo telo.

Ona je pa samo to prosila med vsem tem lübo srce Jezušovo, naj njoj da ešče več trpljenja i špota, naj de samo Srci Jezušovomi na vekšo čast i diko.

Pa jo je Jezuš poslühnó. Dao njoj je več trpljenja, med tem se je pa širila čast njegovoga presv. Srca, ona je vu 43-em leti svoje starosti dobila od Jezüša nebesko korono pa zdaj tam gori prosi Jezüša, naj širi to čast Srca svojega dale po sveti, ar zdaj že to tüdi vidi, kelko dobra je prišlo na svet po presvetom Srci Jezušovom. bi.

Pogostoma i z gorečnostjov.

Sveti Ivan zlatovŭsten govori v ednom svojem spisi od tiste nezgovorno velke lŭbezni, ŝtero nam skaŝŭje Jezuš v svetom prečišćavanji. „Gda nam najmre kaŝe svojo lŭbezen, se sam dá onim, ki ga ŝelejo, nej samo zato, ka bi ga občŭtili, nego ka bi ga zavŝili . . . Roditelje dajo veĉkrat svojo deco drŭgim, ka bi jo branili . . Jezuš pa da sam sebe . . za našo volo je vzeo na sebe navadno meso i krv, gda se je vĉloveĉo, pa nam tŭdi da svojo krv pa svojo telo i tak postane z nami v krvnom sorodstvu.“ To je istina, ka se zavolo te nezgovorno velke Jezušove miloŝe lejko ĉŭtimo jako sreĉne; za sreĉnejše se lejko ĉŭtimo kak tisti, ki so ga sprijali v svojo hiŝo, ali ki so se doteknoli njegove obleke pa so nazaj dobili zdravje, zato k v svetom prečišćavanji pride z ĉerezred velkov dikov v našo dŭŝo, naj bi nam — kak katekizem pravi: „zvraĉo naše rane, pa ka bi nas okinĉo z najlepŝimi dŭŝevnimi darimi pa tak na sebe navezao.“ Zato hodimo tak pogostoma k lŭbezljivoj goŝtiji, k svetomi prečišćavanji.

Miloŝe, ŝtere se zadobijo po gostom prečišćavanji, nam eŝe bole davlejo volo, ka bi s tem vekšov gorečnostjov stopali k stoli Gospodnovomi. Kristušova lŭbezen nas nadigavle, naj mi njega tŭdi lŭbimo. Zato pa pri prečišćavanjaj mejmo pred oĉmi: kem veĉkrat pa kem ŝ vekšov gorečnostjov. IV. Eugen rimpapa⁷ je pisao armencom: »Sad toga svestva je, ka se zjedini z Jezušom, ŝto je po vrednom sprijme.“ Tridensko cerkveno spraviŝe tŭdi jako preporaĉa, ka je goreĉa pa poboŝna pripravljenost „jako potrebna“. Zezavle se na zgled Jezušov, ki je „prle . . . kak bi dao apoŝtolom dragoceno svestvo svojega tela i krvi, oprao njim noge, ka telko pomeni, ka bi mi meli kak najvekŝo skrb, naj bi s ĉistim i neduŝnim srcom stopali k stoli Gospodnomi. Zatem pa naj bi si vernik

zapomnili, ka ki sprejme š čistim i nedužnim srcem Telo Jezušovo, on zadobi velike dare nebeske milosti."

Z teh opomb pa ne sledi to, ka bi držali za težko delo, se tak dobro pripraviti, zato ka za sprejem tak velkoga gosta, kak je Odküpitel, nigdar nemre biti priprava težka, nego vsigdar samo vesela.

Zakeuš je plezo na figovo drevo, ka bi mogeo viditi Jezusa, ki je mimo šo. Gda je prišeo Jezus tá pa ga je zagledno, je pravo: „Zakeuš, pasči se dol, zato ka dnes morem ostati v tvojoj hiži. Zakeuš je z veseljom prišeo dol, pa je sprijao Jezusa z velkov radostjov.“ Či se je Zakeuš tak jako veselio, koma bole se te moremo veseliti mi, gda Jezus den za dnevom pride k nam. Vekša sreča, kak je ta, nas nemre dosegacti v tom življenji. Veselje nadigavle človeka pa ga včini za zmožnoga, ka je pripraven za žrtve.

Esče či bi dobra priprava stala kaj žrtev, sebezatajüvanja, veselje tüdi to premaga pa odpravi. Veselje ne pozna nikših težkoč. Veselje se obleče v poročno obleko, gda se s sv. -Cecilijov pripravla na manterništvo; v venec si splete vlase, gda ide s Perpetuov v areno, ne gledat, nego se vojüvat pa mirat za Jezusa. Veselje, ka se s Kristušom lejko zjedinimo, nam bo samo ravnalo naše življenje, naj bi poleg reči sv. Augustina, tak živeli, ka bi se vsaki den prečiščavali.

Oltarsko svestvo, kak tüdi druga svestva novoga zakona, ma „po svojoj moči“ tisti vpliv, zavolo šteroga je nastavleno. Oltarsko svestvo je Jezus Kristuš zato nastavo, naj bi nam njegovo telo i krv služilo v düševno hrano pod podobov krüha i vina. Namen oltarskoga svestva, štero je nastavo Jezus, je to, ka bi se ž njim zjedinili. Kem z vekšov gorečnostjov, pa kem bole vredno hodimo k prečiščavanji, tem več milosti zadobimo. Zato pa pravi tridentsko spravišče: Ki sprimejo nej samo znamenja toga svestva, nego se tüdi trdijo, kak bi se dü-

Ševno združili v svestvi z Jezušom, to je ki se z velkov gorečnostjov pripravljajo k prejemanji svestva, oni dobijo največ milosti."

To misel izražajo tudi reči X. Pius rimpapo, ki je pravo, naj bi se z odkrit srčnim i pobožnim namenom

prečiščavali. Z odkritosrčnim namenom! — To je, nej z gizdosti, nej zato, naj nas ljudje vidijo. S pobožnim namenom! — To je s pobožnim, dobro pripravljenim sream. Velka naj bo naša vera, nego naj bo velka tudi lübezen, štera se naj pokaže v gorečnosti, v zbranoj dūsi pa v pobožnom pripravlanji.

Od Kotardo Ferinija, ki je mrl 1902 leta, pa za šteroga je prosilo že več mest, ka bi ga zapisali med svetce, znamo, ka se je k vsakdenešnjemi svetomi prečščavanji pripravlaol vsigdar z najvejšov gorečnostjov, z močnov verov pa z vūpanjom.

Prle kak stane sunce, spadne dobročineča rosa na rastline pa je pripravi, ka ležej sprimejo sunčeno toploto. Takša dobročineča rosa je tūdi pripravlanje, štero nam pripravi dūšo pa jo obleče v svadbena obleko, ka tem bole dostojno sprime pa pozdravi Gospoda, ki v njo pride. Zato držimo pred očmi: kem večkrat, pa kem z vekšov gorečnostjov. To dvoje ne smemo edno od ovoga ločiti; to spada vkūp, kak cvet k petliki ali pa kak trak k sunci.

Po starom dejačkom pregovori: edno včinimo, to drūgo pa ne zamudimo. To edno včinimo, zato ka to že Jezuš, ka bi kem večkrat hodili k prečščavanji, zato ka ovači ne bo v nas življenja. Ka nam najmre hasni bčže goščenje, či se ga ne vdeležimo. Nej samo naš sveti Oča XV. Benedikt, ne samo X. Pij, nego že sveti očacije so glasili, na štere se tūdi zezavle to tridensko spravišče, ka bi kem bole pogostoma jemali k sebi oltarsko svestvo Toga drūgoga pa ne zamudimo, nego se vsigdar pripravimo z gorečnostjov, naj bo sad svetoga prečiščavanja tem obilnejši pa tem veselejši pri nas od dneva do dneva, naj bi se kembole mogli združiti z Odkūpitelom, naj bi se nazadnje mogli po našoj lūbezni ž njim zevsema zjediniti.

Či mamu težave pa skrbi pri pripravlanji, povejmo to spovedniki, ki nam že da potrebna navodila. Či se bomo ravnali po njegovom nasveti, te se lejko vūpamo, ka naša pripravljenost zadostūje zvišenosti svestva, ravno tak tūdi zahtevam našega dūševnoga življenja. Po „O...r.“

Molite za duhovnike!

De si ništeri mislo, majo popi zadosta časa moliti, ne so na fronti, kositi njim tudi ne trbe, kaj do pa delali, če še molili ne do?! Dohodke njim plačujemo pa bi ešče molili za nje? To bi ešče bilo! — No malo pomenje, dragi moj! Dovolj, ka ti prle razložim, kakšo molitev ti jaz nalagam, pa čedni se samo potem. Moli za duhovnike, to se ti pravi. „Što mi to pravi?“ — Što? Poslušaj ga! Jezuš njemi je ime, je neskončno dober pravičen, bo sodnik tvoj i plača tvoja vekomaj, če te zato vrednoga najde — On — vsegamogočni Bog ti pravi i ne jaz grešen človek, ka bi molo za duhovnike. Njegove reči se pa tak le glasijo; „Žetva je toti velika, ali delavcov je malo. Prosite Gospoda žetve, naj vam delavce pošlje v svoje gorice.“ (Mat. III. 38.)

Vidiš, dragi moj, Jezuš ti narača, priporača, zapovedava celo molitev za duhovnike i ti z ednim tudi zrok pove, zakaj bi molo za nje: žetva je velika, malo je pa delavec. To je, dosta grehov se je spovalo — ali pri vas, dragi vojaki, so tam na fronti morebit že pozabili grešiti? — doma, žalibog mnogi bolje znajo, kak prle — pravim dosta grehov se je spovalo, žeti de je trebelo, naj ne ščrčijo . . .

Da če te hūdobije ščrčijo, štere je te boj posejao — pa, moj Bog, se že zorijo — tedar je zaistino ne ednok, nego sedemkrat „jaj“ sveti, kak se je mili Jezuš pokvarjenim farizejcom prepreto.

Predosta se je zagrešilo i ne ga jih, ki bi te hūdobije odpravili. Ne ga mešnikov, spovednikov. Ravno zdaj čtem v glasili taborskoga pūšpeka, ka je v zadojoj italijanskoj ofenzivi edenajset vojnih duhovnikov vmrlo, eden Čeh pa eden Polak sta na bojišči pretrpela junaško smrt, — ovih devet je pa v bolnišnici vmrlo. Dejakov pa, ki bi na duhovski stan šli, tak lahko pravimo, skoro

ne bilo letos. Vse je pri vojski. Na Vogrskem se je moglo tudi že več semenišč zapreti zavoljo pomenjkanja bogoslovcev. Mnogo ljudstvo, kaj bo z tebe, štero si se navadilo tak jako grešiti, štero si zaišlo na strašno temno pot, če se ne poskrbiš za vračitele i voditele duševne, za duhovnike? Moli, oj moli zato, naj Jezuš smiljeni zbudi duhovniško pozvanje, ka te ne doleti največša nesreča na sveti, z šterov se je on grešnim židovom popreto : „V svojih grehah bote vmrli“ (Jan. VIII. 21.)

Poznate Marijo? Ne poznate jo. Če bi jo poznali, bi si prizadevali, da spunite njeno najbolje gorečo željo. Štera je pa ta? Naj njeni Jezuš žive v naših dušah. Mati je ona i mati Bogá, to je, toga neskončno dobroga našega Odrešenika. Pa če navadna grešna mati nikaj tak vroče ne žele, kak naj žive njeno dete čeravno je to puno s slabostmi, kak te ne bi božja mati želela, naj žive njeni sin, šteri je sama večna dobrota! Ne poznate Marije. Če bi jo poznali, te bi jo ljúbili. Če bi jo pa ljúbili, te bi drage volje učinili, kaj žele njeno materno srce, bi se poskrbeli, naj njeni Jezuš v dušah žive, to je, naj bodo duhovniki, ki ga v dušah po svetsvah oživljajo. Zvün duhovnikov nišče na sveti nema oblasti Jezušá pri sv meši oživati, to je, ga z nebe na oltar i v duše spraviti.

Bog je vsegamogočen, pa li ne mogo svetejše, lepše, bolše, smilenejše Matere božje stvoriti, kak je Marija. To nas včijo sveti očaki. Pa še več povem. Marija je tak dobra, tak vsmiljena, tak sveta, ka nieden človek na zemlji, nieden angel i svetnik v nebi to ne samo ka nikdar ne more dosegnoti, nego niti nigdar ne more zarazmeti.

Vso vekivečnost bi lahko vse stvorjene duše premišlavale dobroto Marijino, pa njoj ne bi mogle nikinonikdar do dna priti. Samo Bog jo more zmeriti. Vidite, preljubljene duše, tak dobro mater mate. Ne skoči vam suza pokorna pri tom spoznanji v oči, ka ste dozdej tak

malo cenili dobroto, visokost sveje nebeske matere? Ka ste dozdej tak malo učinili, naj se spuni njena žarčca žela, ka bi naime predosta dobrih, svetih duhovnikov podignolo vsaki den pri oltari najsvetejše telo njenoga božjega Sina za rešenje dūš? Tū, pri oltari, pri podigavanje sv. meše ožive naime njeno Dete na zemlji, tū se narodi na skrivnosten način telikokrat, kelikokrat se sv. meša slūži, kak se je narodo brez bolečine negda, ne da bi vrāzo njeno najvekše devištvo samo piknjico, v bethlehems-k^oj mrzloj štalici o tihoj polnoči.

V duhovnikah žive Jezus dale na zemlji. 'Brez^a njih ne more, zato ka je sam tak odrėdo. Ne kraljevska, ne casarska oblast, nego jedin^o popovska oblast ga pripela iz nebe k nam na zemljo. Če ne ga katoličanskoga duhovnika, ne ga Jezusa, ne žive na zemlji dale dete Ma-
rijino.

Vidite s toga drage dūše, kak neizmerno draga je pred Bl. D. Marijov pobožnost, štera se skrbi, naj so dobri duhovniki na zemlji. I če štero prošnjo poslūhne ta dabra nebeska Mati, ta prošnja za dobre duhovnike stoji na prvom mesti. Molite se zato rade, drage dūše K. Bl. D. Mariji i poleg nje tūdi k sv. Jožefi čuvari i patroni Materecerkve za dobre duhovnike. Njidva sta nam odgojila najsvetejšega duhovnika, Jezusa Kristuša, našega miloga Odkūpitela, njidva odgojita tūdi njegove svete nāmestnike brez računa, samo prosimo njidva za to. Zmolimo, kaj moremo, samo zmolimo dobro i prikapčimo kakše malo zatajūvanje k svojcj molitvi. Tak je delao sam Jezus tūdi.

Prle kak si je zvalo prve duhovnike nove zaveze, to je apoštole, je štirideset dni molo i se posto, nikaj ne je jo i nikaj ne je pio. Toga ostroga posta totine žele od nas, ali to pa že žele, naj smo s prostov hranov zadovoljni, naj dūši i teli škodljive vonječe žganice ne pijemo i naj se odpovemo tūdi ali konči zmerno vživamo

vino i druge opojne pijače, deci do 16. let pa nikš opojne pijače ne davamo, ka njoj dūše i t. la ne zagiftamo. Ne žele on to, ka bi štirideset dni zmirom molli, žele pa li, ka bi konči po nedelah i svetkih to včinoli. Jako, jako veliko veselje napravijo Bl. D. Mariji i nezmeren hasek obrodijo za Maticerkev tiste dūše, štere so si v navado zzele po nedelah zmoliti čislo Marijine sedmére radosti za dūhovnike.

Molimo za dūhovnike! Maticerkev to žele, tista Maticerkev, štere če ne poslušamo, smo pred Bogom, kak Jezuš pravi, poganje, očitni grešniki. „Či pa Materecerkve na poslušša, naj ti bo kak nevernik i očitni grešnik.“ (Mat. XVIII. 17.) To so njegove božje reči. Ta jedino zveličajča Maticerkev, brez štere ničče ne more v nebo priti, nalaga pod smrtnim grehom svojim vernikom vsako leto štirikrat oster post za dūhovnike. Kvatrni posti so to. Bi zapovedavala ta nevtepena zaročnica Jezušova te poste, če ne bi za potrebno spoznala, naj se moli za dūhovnike? Jeli da ne. Zato pa li spunimo njeno želo, verno zdržimo kvatrne poste i pogostci molimo, kak smo li mogčči naj te pokvarjeni svet dobi zadosta dūhovnikov, dūhovnikov punih z gorečnoštvov Jezušovoga Srca.

Blaženoga spomina XIII. Leon papa, glava Jezušove Materecerkvi so nam dali te lepi opomin: „Vsaki den prosimo Boga, naj nam li več delavcov pošlje v svoje gorice.“

Ne pravite mi: ne morem v cerkev, ne odevala, ne obūvala, — ne pravite mi: zima me premagūje, — beteg me vmaja, siromaštvo, nevole me terejo, kak bom molo, — ne ne pravite to, to so ne zadržki, nego pripomočki za molitev. Ali neste še čūli reči sv. Pisma: Siromake je Gospod poslušno. (Ps. LXX. 68-34.) Ne vam je morebit znano iz sv. evangeljuma, ka nam je Kristuš goli, nagi, žejen, lačen, zavržen, iz cerkvi i mesta Jeruzalema vönvržen sproso na sramotnom križi odpūščenje?

Duhovniško Sree Jezusovo daj nam zadosta, Tehi spodobnih duhovnikov!

„Oča odpusti njim, ne vejo, kaj delajo“ (Luk. XXIII. 34.) te reči je tū molo. Ne ti trebe v cerkev iti, če ne moreš, darūj svote trpljenje, nevole, siromaštvo Srci Jezušovomi za dūhovnike, i več si molo, kak jezeri drūgi, naj samo križ svoj mirno nosiš. Zdehni parkrat na kratci: Sladko Srce Jezušovo, mirno, zadovoljno, ešče nakeliko sem mogēči veselo zatrpim, prenesem te nevole, štere si mi nalēžo, o daj, daj nam samo zadosta dobrih dūhovnikov, ka rešijo tvoje dūšice! To zdihavanje, če je šetak kratko, ti dugo, predugo vrst milošč šplete na zemlji za sveto življenje i srečno smrt, v nebi pa te potegne v bližino tistoga Srca, šteromi si se potrūdo z velikov ljūbeznostjov nāместnike spraviti.

Molimo za dūhovnike: Ve pa našega miloga Zveličitela zadnjo želo vendar le spunim. Iz strašnoga gobca večnoga ognja nas je tak mogeo samo rešiti, ka si je roke, noge, srce presmeknoti, celo telo razdrapati dao i krv svojo do zadnje kapljice prelejšao! Telo vmoriti, krv prelejšti dao, tisto telo, tisto krv, šteriva je noso on večni Sin Božji, ki se vekomaj rodi od Očo Boga, neskončno sveti, lepi, dober Bog! Pa kda je vse to dopuno za' nas i si slednjo suzo zbrisao z oči na olivatskoj gori za slovo, pred se je zdigno v nebo, se z tov milov prošnjov obrno do svojih vučenikov; „Idite po vsem sveti i oznanjajte evangelij vsoj stvari.“ (Marko XVI. 15.)

To je njegova slednja žela, naj njegovi vučeniki do konca sveta ido po vsem sveti glasit njegov evangelij i ljūdi po sv. krsti v njegovo Matercerkev spravljat. Kak do pa šli, pitam, če jih nega? Ešče jezeromilijon ljūdi jē, ki neso kršćeni. Če bi dvajseti jezér ljūdi mogo eden dūhovnik sam na pravo vero spraviti i oskrbljavati njihove dūše, kaj je pa nemogoče, pravim, če bi mogo, bi ravno pétdesetjezér misijonarov trbelo, ka bi se teh jezeromilijon poganov povrnolo, je jih pa samo trinajset jezero, menjka jih tak še 36 jezero. Čūjete, dobre dūše, keliko misijona-

rov še menjka? Pa li ne bi molili, naj nam dober Bog pošlje duhovnike? Nikdar, nikom ne mogoče premisliti, kak neskončno žele Srce Jezušovo, naj vsaka duša pride v katoličansko Matercerkev, pa vendar tak malo cenimo to milo želo našega dobrega Zveličitela, ka če ne bomo se bole skrbeli za misijonare, ravno štiri jezero let de ešče trbeli, ka se to število poganov povrne, kak dnes stoji, nerachunavši tiste neštete milijone, šteri se v teh jezери letah nanovo naplodijo. Molimo, oj molimo, molimo zato dosta za duhovnike i darujmo dosta na misijone iz tistoga, kaj nam je odviš — predosta je pa takšega, samo poglednimo malo bole okoli sebe. — naj se spuni čem hitrej Jezušova zadnja želja, naj postane njemi na neskončno diko „edna ovčarnica in eden pastir“ (Jan. X. 16), kak nam je to obečao v svojoj dobroti.

Molimo za duhovnike! Naj se nam pomilijo ubogi poganje! Treseti milijon jih vmerja vsako leto pa vsaka teh duš je nemrtelna kak naša i niedna iz med njih ne more priti v nebo zato, ka je ne bilo duhovnika, ki bi jo okrsto. Pa duše poganov so teliko vredne, kak naše, vredne so samoga Boga, zato ka je on dao svoje božje življenje za njé, vredne so neskončne cene. Sveti Janč zlatovustni pravi „Celoga sveta vrednost se ne da primeriti ceni samo edne jedine duše. (Živ. Zvel.) Pa se mi li ne bi poskrbeli, ka bi zadosta duhovnikov bilo, bi celo odračevali mladence cd duhovniškoga stana, bodisi z gučom, bodisi z pijančüvanjom i drugim slabim obnašanjom? Če tak — bi po Jezušovih rečeh potopljenje v morsko globočino z mlinskim kamnom na šinjeki smiljenost, dobrota bilo za nas proti onim strašnim mukam, štere nas v pekli za spako čakajo. Keliko se razleva toga dragoga vina zdaj, v boji po tleh! O če bi se samo en deseti del pri njem zapravljenih penez obrno za vzgojo duhovnikov, bi se jezero no jezero duš moglo rešiti pc-njih! — Zdaj pa kapljejo nesrečne v peklensko jamo ali

držijo za vajat, štera je pijancom i zapravljačom na šinjek obešna, ka je po smrti k sebi potegnejo z tem strašnim očitanjom ne Kristušov, nego vrajži sin, ne Kristušova, nego vrajža hči, zápila, zapravila sta moje zveličanje, pečta se zato tū z menov vred vekomaj.

Molimo za dūhovnike! Bogatstvo rodi ta molitev. Što ne bi rad bogat bio? Tak vidimo, ka za parletno bogatstvo, dobrostanje zemelsko se preveč zdelayo, sterejo ljudé, za bogatstvo pa, štera bi više milijon let, vso večnost zdravi, mladi i veseli lahko vživali, se pa malo ali celo nikaj ne brigajo. O spotimo se! Obrnimo svoje stopnje, iščimo ne za pár let, nego za večnost bogatstvo! Molimo dosta, darūjmo dosta, naj se vzgojijo dobri dūhovniki! Kaj do oni dobra delali, vu vsem del dobimo, od vsake meše, od vsakoga njihovoga opravila. Mirno zatismemo oči na smrtnoj vūri z tov tolažbov, ka na sveti tūdi dale živemo, ne se samo vu večnosti, dale živeno naime v tistom dūhovniki, koga smo sprosili i v vseh tistih, ki eden za drūgim dokonca sveta po njegovom zgledi teški, a svēti jarem dūhovniške časti na sé vzeli bodo.

Neka dobra dūša pravi »Če mi k tomī pripomoremo, ka samo eden jedini dūhovnik v Matericerkvi prav dela smo vekše delo pred Bogom doprinesli, kak če njemi na diko pomoremo oltar iz čistoga zlata podignoti.« Poskrbimo se drage dūše, ka de nam dober Jezuš mogo ednok ne za ednoga, nego za mnoge dobre dūhovnike deliti svoje neskončno nebesko bogatstvo.

Pred edendvajsetimi leti l. 1897. 30. Septembra je vmrla v 24. leti svoje starosti na Francuskom v Lisieux karmeličanka Martin Trezika. Po pretečenom angelskom detinstvi je v 15. leti svoje gingave mladosti z dovoljenjom XIII. Leona pape stopila ta bogata, plemenita, lepa gospodičina ne v zakon, nego v oster karmelski red samo zato, naj z svojim pokornim življenjom i z svojov smrt-

jov potolaži sladko Srce Jezušovo z tem, ka njemi spravi dosta dobrih duhovnikov, šteri je na vsmiljenost do grešnikov genejo. Nezmerno dosta je trpela ali vs kdar veselo v povedani namen i v najlepšoj mladosti je z nedopovedljivov radostjov vmrla, naj sladko Srce Jezušovo ma li dosta dobrih duhovnikov. I ka je njeno življenje dopadljivo bilo pred najsvetejšim duhovnikom, Jezušom Kristušom, se potrdi s tem, ka On na njeno prošnjo nedopovedljivo dosta mlešč deli tistim dušam, štere ga za njé po njoj prosijo. Den od dneva se te velike, čudne milosti povekšavajo i dobroga Pastira zazavajo, naj svojo čisto zarcčnico čem hitrej podigne na oltar, ka mo jo č-štiti. Vupamo se, ka to v kratkom tūdi bo, ka velike sv. Terezie vredna hči k materi pride med čast svetnikov na zemlji, kak je v njihovej družbi v nebi. Kak sunce se sveti njeni zgled pred nami i nani glasno kriti ogenj njene ljūbezni v naše mrzlo srce: če sem jaz živeti, trpeti i vmreti znala samo zato, naj Jezušovo Srce ma dobre duhovnike, včinite vi konči teliko, ka včaiš kaj zmolite, se kaj zatajite i darūjete iz svojega odvišnoga v té nam n.

Kdare te vmirali.

Kaj bo te, kdare te vmirali? — Kde in v kakšoj priliki de se to godilo, ne vemo. To pa stalno znamo iz vere naše, ka 1. ne si je mogoče srečne smrti zaslužiti, to je veliki božji dar stanovitnosti, — nego samo zprositi si jo moremo, 2. pa kak merjemo, tak vekomaj ostanemo, ali srečni, ali pa nesrečni.

Kda človek vmira, vse trepeče Jezušovo Srcé, ka bi njemi pomagalo na srečno večnost, ali ne more njemi, če se on ne sproso te pomoči ali njemi jo drugi ne sprosijo. To nas vči Maticerkev i z ednim nas tūdi nadigava,

naj se skrbimo za vmirajoče. Zato je v te namen potrdila razne bratovčine i obogatila molitve z velikimi odpustki. V te namen je potrjena tudi že od nekđaj Marijina mešna zveza v Ingolstadt na Bavarskom v romarskoj Marijinoj cerkvi, štero našim Slovencom jako pripočamo, i jo na kratki popišemo. Oskrbjavajo to bratovčino na Slovenskom franciskani v Maribori. Kotrig ma do devetstojezer. Na vsaki den pride više dvejezero sv. meš.

Te svete meše se služijo za vmirajoče kotrige, predvsem za tiste, ki najprle merjejo iz med njih i pride v vice i pō prek za vse žive in pokojne kotrige pa se služijo Mariji na čast. Poleg sv. meš dobijo kotrige tudi mnogo popolnih i nepopolnih odpustkov.

Dužnosti kotrig so: 1. naj se dajo vpisati v bratovčino (naznaniti se mora pridavek, krstno ime i prebivališče), 2. naj vsako leto edno sv. mešo dajo služiti v namen družbe na čast B. D. Mariji i 3. naj plačajo bogati 3 k 50 fil., siromaki pa 50 fil. za razširjanje družbe. To se samo ednok plača. V družbo se samo živi spremajo. Letno svojo mešo, kdesteč lahko da kotriga obslužiti. Je lahko tiha ali popevana, kak se komi vidi. Pisati se mora, na té naslov: Uprava Marijine mešne zveze v franciskanskem samostanu v Mariboru, Marburg a/D, Štajarsko.

V púščavi.

To se je zgodilo tam, gde sunce bole pripeče na zemlo, kak pri nas, tam, gde na jezere pisanih rožic cvete celo leto, gde je drevje jako velko pa košnato, pa gde v logi na pol metra visiko zraste trava. Daleč, daleč prek morja je ta zemla pa se zove Afrika. Poganje prebivlejo tam, takši nebože ljudje, ki so šče nigdar nikaj nej čüli od Boga, ne vejo nikaj od Jezusa, od lepih nebes, niti so nanč nej okrščeni. Nebože gresni ljudje! Divjacje, zato ka njim je düše nej očistila boža milošča.

Med te lüdi tá prek morja potüjejo kuražni pa blagosrčni misijonarje, naj bi navčili siromake pogane na Kristušove navuke pa bi je okrstili.

Od takših misijonarov se glasi ta zgodbica...

Tam so hodili tej siromacje po vročem pesiki bosi, lačni, žedni, betežasti pa nevolni. Prenašali so vsa trpljenja pa preganjanja, zato ka so se med pogani najšli takši, ki so je šteli vmoriti.

Misijonarje so pa lagoje z dobrim plačüvali. Prenesli so vse trpljenje, naj bi samo mogli okrstiti tiste, ki so se spreobrnoli.

To je bila potom njuva jedina tolazba, jedina radost. Či se je najšeo takši pogan, ki je sprijao Kristušove navuke pa se je dao okrstiti, te so pozabili vse, ka so pretrpeli.

Takši dober, spreobrnjeni pogan je bio eden desetleten mali zamorček. Meo je čarne kodraste vlase, svetle oči, čarno kožo, kak drügi zamorci, nego srce je meo belo, kak je v zorje cvetoča lepa čista lelija. Povrgeo je svoje divje, poganske stariše, povrgeo je svoje čarne toj variše, pa je povsedi nasledüvao vrle misijonare. Rad b-kak največ čüo govoriti od Jezusa, pa vido bi rad lepi beli krüh, štero je nanč nej krüh, nego Jezušovo telo.

Misijonarje so tudi radi meli maloga zamorčka. S sebov so ga vzeli, gda so kama dale šli, so njemi dovolili, ka je ž njimi spao v šatori, pa so si ž njim lepo pogovarjali.

Mali zamorček je poslušao, poslušao z radostnimi očmi pa s hrepenečim srcem. Kak je pa ešče samo te bio srečen, gda je edno lepo zajtro stopo med cvetlice pa ga je misijonar poškropo z blagoslovenov vodov pa s prti nebi obrnjenim očmi pravo:

— Jožek, jaz te krstim v imeni Oče i Sina i Dūha Svetoga.

Oh, kak srečen je bio zdaj Jožek, ka je bio okrščeni! Radüvao se je njegov obraz, veselilo se njemi je srce, stokrat lepša se njemi je vidla neba, svetlejšje so se njemi vidle zvezde, prijetnejše so njemi bile rožice, z ednov reč-jov lepši se njemi je vido celi svet, zato . . . ka je bila čista njegova dūša.

Jožek je od tistoga dneva postao ešče bole goreći. Skrbno se je vćio katekizem, pa je nej meo drūge žele, naj bi samo mogeo že on tudi iti k prečiščavanji.

Nazadnje je tudi prišeo te den. Misijonarje so si ravno na kraji edne pūstine postavili šatore. Jožek je bio tudi med njimi, Bila je večer lepa zarja . . . Neba je bila rdeća. Veter je šošnjao pa je prinašao moćno dišavo rožic. Misijonarje so trūdni sedeli pa so zamišleno gledali v tisti kraj, gde je njuva domovina. Te je eden misijonar k sebi pozvao maloga Jožeka.

— Jožek, hodi sem k meni, mam ti povedati velko veselje!

Jožek je bežao k njemi pa ga je gledao z radovednimi očmi.

— Jožek, vūtro bo mo potüvali dale v pūstini. To bo težka pa nevarna pot . . . Zato te pa jaz prečistim pred odhodom. Ja, Jožek, vūtro bo najlepši, najsrećnejši pa najveselejši den tvojega življenja, to je prvo sveto prečiščavanje.

Jožek, je tak gledao na misijonara, kak či bi vido kakšo prikazen. V srce se njemi je naselila takša radost, ka je nanc gučati nej mogeo. Spadno je na kolena pa je kūsuvao roke misijonari.

— Jezuš . . . Jezuš . . . je ponavlaio večkrat. Vnoči je nej mogeo jako spati. Dugo je gledao na nebo pa si je premišlavo, ka se Jezuš zdaj tüdi pripravla, ka pride k njemi.

Zajtra je on stano najprle. Spadno je na obraz pa je tak zmolo zajtrašnje molitve, zatem si je oblekeo belo robačo, štero so dobri lüdje poslali z Europe.

Dokeč je Jožek molo, so misijonarje delali oltar v šatori. Sunce je že močno pripekalo. Pesik je veter z mesta gibao, nebo je zakrio sivi oblak, pesika, ka je slabo zname nje v Afriki. Jožek se je zdaj za to nikaj nej brigao! On je bio veseli, srce njemi je pokalo od radosti, pa si je mislo samo na Jezusa.

Gda je bilo za mešo vse pripravleno, je misijonar pri jao Jožeka za roko:

— Jožek približavle se velko megnjenje. Zdaj več ne boš sam. . . Dva bota, dva bota živela v tvojem srci, ti pa mali Jezusek. On bo vsepovsedi pri tebi, pa ti vse po njem opravljaj od toga časa naprej!

Jožek je mučao, samo oči so se njemi svetile od bla ženstva. Zatem je poklekno k oltari.

Med mešov se je nej zgledno vujska, njegova duša je hodila v nebesaj, pa je s poniznim veseljom čakala Jezusa. Nazadnje se je oglaso zvonček k prečiščavanji.

Pred Jožekom se je pokazalo Jezusovo telo v lepoj beloj podobi krüha.

— Gospodne, nej sam vreden . . . — je šepetao dečak pa je sprijao telo Jezusovo.

Zdaj se je zgodila čüda. Takša čüda, štera se pri drugoj deci navadno ne zgodi. Jožek je nekelko megnjenj vido tak, kak vidijo angelje. V srce njemi je sinola svet.

lost, v steroj svetlosti je on vido, kak na podobi Jezusa, ki je meo razprestrete roke pa je z veseljom šo prti njemi.

Jožek je v zameknjenosti zapro oči pa je spadno na obraz pred oltarom. Ostao je tak, pokeč ga je misijonar nej zdigno.

O, kak srečen, kak veseli je bio Jožek celi den. Posploj si je pred sebe prestavlaao Jezusa, pa si je tak pogovarjao ž njim, kak s svojim bratšekom. Pitao ga je kaj, pa je zaten, sam odgovarjao tak, kak si je mislo, ka bi odgovarjao Jezuš.

Den je bio čerezred lepi! Nego jaj... za lepim dnevom je prišla grda, čarna noč.

Jožek je večer sladko zaspao z Jezušom v srci. Na ednok ga je samo nekaj prebūdilo... Ogen... kriča... tüljenje!... Jožek je skočo vujska pa je bežao z šatora. Na sredi je goro velki ogen, grdi, čarni lüdje so drkali semta, strelali so špice, pa so grozno zrjovili.

Mali zamorček je včasi znao, ka se je zgodilo. Divji poganje so napadnoli pobožne misijonare.

Bilo je grozno, tak ka nanč nemre povedati. Eden misijonar je ležao mrtev v krvavoj mlaki. Krv njemi je tekla z srca, nego obraz je bio miren, pa je bilo viditi na njem že rajsko veselje...

Okoli njega so skakali divji lüdje. Ovi misijonarje so pobegnoli že daleč. Jožek je vido v dalečini gambele pa mahanje z belimi robci. S tem so ga zvali za sebov, za Jezušom!

— Lübi moj Jezuš! — je zdejno Jožek. — Jaj, več te ne bom vido, ki si meni vse. Jaj, jaj, več ne bom mogeo k prečiščavanji!

Šteo je bežati, pa ga je eden divjak zadržao, samo ka gda so vidli, ka je zamorec, so ga pri miri püstili. Pelali so ga s sebov na ples, šteroga so držali zato, ka so premagali misijonare. Jožeki je srce malo ne počilo od

žalosti, skuze so njemi tekle kak dešč. Zatem je več nikaj nej vido pa je nezavesten spadno na tla.

Gda se je prebūdo, se je že znova denilo, ogen je vgasno, krv je stekla v pesik, okoli vogelišča so pa divjaki vsi spali.

Jožek je vujška skočo. Znao je včasi, ka dela! Pobegno je za misijonarami, naj bi šče konči ednok mogeo k prečiščavanji, naj bi šče samo ednok vido, ka se pribižavle Jezuš prti njemi z razprestretimi rokami. Nej si je dosta premišlavo, nego se je pūsto v beg za misijonarami.

Bežao je dugo. Noge so ga pekle od vročega pesika, jezik se njemi je zasūšo od žeje.

— Dragi moj Jezuš! — je zdejno pa je bežao dale. Te je občūto, ka je nastao vroči veter, pa je vido, kak se zdigavle pred njim pesik v zrak. On je dobro znao, ka to je: bio je smrtonosni veter pūstine.

Pa ka je to on marao? On je šteo priti k Jezuš, či bi trbelo, tūdi po smrtnoj nevarnosti.

Že je skoro nej mogeo več bežati, veter je pa postao išče močnejši. Kak či bi ga obdajali plameni, tak vroči je bio. Te je zgrabio veter pesik pa ga je vdaro Jožeki v obraz. Žeréča prhajca je bilo že vsako zrno pesika.

Jožek je že komaj premagao. Težko je stopao po rahom pesiki. Ešče par stopajov, pa ga je veter na tla vdaro.

— Jaj, mogeo bom mreti brezi Jezūša — si je zdejno Jošek.

Z velkov težavov je stano, pa je napno vse moči pa šo pomali dale. Zdaj ga je naednok obišla jako velka radost.

Nej daleč, za zavetjōm zelenoga drevja je zagledno misijonarov šator.

Samo ka je že siromaček nej mogeo dale. Veter nje-mi te v oči pa v vūsta natepo puno gorečega pesika. Nej

je mogeo duže gledati, pa se je dušio... Ešče par stopajov je včino, pa je pali znova vkup spadno.

— Lübi Jezuš! — je skričao z milim glasom pa je zapro oči.

Pa ga je Jezuš poslušno. Njegov glas je neseo tak misijonarom, ki so se paščili v tisti kraj, odkod so čuli, ka prihaja glas, Jožeka je misijonar, ki njemi je bio krstno kuma vzeo na roke pa ga je neseo ta k zelenomi drevji. Bilo je pa že prekesno, Jožek je mirao, oči je meo zaprte.

— Jožek, zove te Jezušek! — njemi je pravo misijonar.

Pa ravno... Jožek je odpro oči. Na obraz se njemi je naselila nezgovorna radost, govoriti je že nej mogeo, nego roke je razprestro, kak ci bi koga šteo k sebi stisnoti.

Znova je počivalo presveto rešno. Telo na njegovom jeziki. Pa kak je je požro, je Jožek znova meo prikazen. Pali je vido, ka Jezuš stoji pred njim v velkoj svetlosti. Čüto je, kak ga je k sebi stisno, pa je tak lejko postalo njegovo telo, ka se je na Jezušovih naročaj zdignolo vjška prti nebi.

So je prti nebi, pa ga je že nej bolelo več nikaj, Jezuša je pa zmirom vido pri sebi v velkoj svetlosti...

Mrl je! — je zašepeto misijonar, šteri je poleg njega klečao, pa je prekrižo mladoga mrtveca, šteroga duša se je že resan preselila s toga sveta. Ovi misijonarje so si tüdi poklenoli, pa so se vsem zaskuzile oči. Tiho so opravljali molitve za pokojnoga Jožeka, ki je je pa že z velikov radostjov gledao dol z nebes.

Spreobrnjenje ednoga zamorskoga knéza.

S tak zvanoga obrežja Elefantskih kostih, z Afrike piše P. Ditz missionar sledeče pismo:*

Potocje vodin nebeski so odpreti. Strašnji viher nesé vsa, štera so njemi na poti, dež se pa vleva, ka je grozno.

Mladi zamorci v novoj iz Evrope zadoblenoj obleki s svetim škapulom, kak svetinjav lepoto.

Vu pisárni regimenta, k šteromi sam notripozváni, je ti-hota. Božno vremen me teži, kak teški kamen. Premisla-

To pismo je imenovan Grófci Ledochovskoj pisako. Bilo je priobčeno v »Odmev iz Afrike« imenovanom mesečniku. Stoji naletu 150 K Ljubljana Predškofijo 8.

vamo si mučič pa senjamo z odpretimi očmi. Eden od svoje domačije, vu šteroj je mir, drugi od svoje podrete i požgane hiže. Eden si premišláva od prestánih nevol i smrti, štere se je po čüdi božoj rešo, drugi si prihodnost postávla pred očij, štero si misli, ka se ozdaleč smejé na njega.

Tüdi jas mam svoje senjarije, štere so daleč tüodnet vu gosti logáj. Meni se od moje missijonske stácije senja tam daleč v Memmiji. Na konci maja 1915-ga leta sam jo mogeo povržti, to missijonsko stácijo, štero sam vu 21-tih mesecaj mojega tamkašnjega dühovnoga dela polübo. Vu začetki bojne sam s patrom Merand v Dakari bio, kde so naj va vojsko pozvali.

Memmi! To ime je poznáno vam, gospá grofica, ár vi lübite Missione, vu šterih se zdaj s tak velkim napredkom dela, kde je prvo tak teško šlo delo naprej. Memmi je mesto, kde zdaj vse cveté pa se tak vüpanja puna žétva čaka za sv. Matercérkev. Cvetov krščanstva mládoga so tam puni logovje, vse želej spoznati božega Zveličara. Jas vam z vnoгих samo ednoga poskusim popisati :

Denis se zové. Prle je vojvoda bio. Njegova' zvünešnja prikázen je vse prle, kak priküpliva. Močen človek plečašti, s trdim obrázom, z ednim, bi skoro mogeo pisati, divjim poglédom. Či pa človek bliže stopi k njemi, čüje njegov glás, gléda njegovo gibanje, čüje glás, ga vidí med svojimi domáćimi pri deli sedeti, te pod lüščanjom té trde skorje v pamet vzeme njegovo lepo srcé, štero je krotko i velkodüšno. To srcé, tá düša je sád njegovoga spreobrnjenja ino trüda P. Mérauda, Kak pogan i vojvoda je Denis vsa vu stráhi držao okoli sebe, Pa či si je iskao pravico proti njemi što, jo je vnogokrát vu smrti naišeo. Pa je lí prišeo dén, kda je eden trák bože milošče najšeonjega. Prišeo je k missionari pa je odpro pred njim skrivnosti svojega srcá, proso ga je, či slobodno pride z drügimi vréd k návuki pa je prišeo verno seli. Za časa svoje

skušnje (pred krstom) se je močno žuro za svoje pobogšanje. Prisilno je pobijao svoje nasládnosti, srditost, čemére je tro v sebi pa je iskao dobrotiven biti proti vsakomí. Po takšem je naskori med katechmene*) zapisani, včio se je hitro i lahko pa po dugi mesecaj je prišeo den njegovoga krsta. Svéta krstna voda se razlejí po čeli toga zamorca. Celo ostáne čarno, kak je bilo, liki dūša se zos-

Afrikánske híže zamorcov. Pred njimi lúdjé i z lesá naprávleni kotlí i vréi.

veti vu beloí bliščobi nedužnosti oprána vu krvi Zveličara. Od toga mao je on zgléd bio za celo občino. Zdaj, da jas eta pišem, je že cela njegova híža okrščena.

Tistoga hipa, kda je Denis krščeni, je bio náместnik poglavára pa túdi gláva občine. Zgodilo se je, ka je eden državni častnik, šteri je ne bio jako prijáteo naše vere, prišeo vu slúžbenom posli k njemi. Denis je šo s poglavárami na pogovor pa je med*tem na sebi meo od zvúna

*) šteri se na krst pripravljajo: katekizmus včijo.

armelski škapuler, kak je to prinas návada pri krščenikaj. Na sprejéjte toga častnika je bila igra, pesmi, kak je že tū v návadi. Gláva občine ide — naš Denis — z ovimi poglavárami, pozdrávi prišloga pa se začnejo pogovori. Prišli častnik se okoli zglédne po poglavárstvi pa naednok začne kmično — ostro glédati. Ka ga je ge zmešalo? Njemu je što ne dao zadosta časti? Čarni poglavárje eden ovoga glédajo pa nemrejo náidti zroka nevole visikoga gospoda. Kak bi pa naišli, da so si nanč misliti ne mogli, ka bi eden beli človek tak zdívjati mogeo, kda škapuler vidi! Kak bi mogao takši človek poglavár biti, šteri škapuler nosi! To je pred tem ne mogoče, za to ga je vövr-gao s službe. Pa to gospodje v Europi tak zovéjo, ka potrplivost, sloboščina pa svéta jednota!

Za pár dnij more iti Denis že kak prosták, k poglavári. Nikši jünci, šteri so prej njegovi bili, so vu banane sosidne vési zablodili. Pa kak poglavár njegov škapuler ovára, ga ne pita nikaj, nego skriči na njega: »Oh, tū s ti, krščanska smét!! Jas jih nemrem prestáti, tej krščenikov, tej manjákov. Štiri dnij boš notrizapreti pa plačas, i 25 frankov. Pa ga včasi odpelajo vu vozo. Nindri na svetk ne tak lehki sod, kak tū. Ne potrebno svedokov, niti kaj pitati, samo ednoga pokaštigati! Takših sodov je tū na stotine. Tū je zadosta, ka je što krščenik, ka edno cecvo má na sebi pa včasi tak zahájajo z njim. To naši zamorci v Memmiji dobro znájo pa li poslušajo missionara, kak namestnika božega pa obdržijo svojo krščansko vero.

Vu vesnici, kde se poglavár zdrzáva, je edna lajična šola (vu šteroj se vera ne sme včiti). Skoro vsi šolarje té šole hodijo k nam na katekizmuša návuk, liki med kakšov težávov! Gospod poglavár ne želej, ka bi se tá deca zgøjila za krščenike. Za časa našega návuka dá vküppisati deco, štera k nam hodijo. Joj njim, kda nazajpridejo. Pa zátó li pridejo k nam. Kühar toga gospoda vnoči hodi skrivomá k nam, ka bi tüdi rad sv. krst prijao.

Vnogo takših dogodkov bi vam znal popisati, z šterih se spozna, kak se preganjajo prinasi krščenicje pa zato so ji stálni za volo \o boga Jezusa. Pa P. Mérand mi práv ka se jih vsaki den več glási k sv. Krsti. Semen návuka božega, štero se je pred 20 letami začnolo tú sejati, obilno žétvo prináša.

Svéta noč — strašna noč!

Spisao: P. Thomas Krenn.

Sveta noč! Proti polnoči ide kazálec na vůri. Po vucicaj ednoga mesteca se začne živlenje. Z lampašami prihájajo lúdjé. Hiža boža je hitro puna z lúdmí. Začne se slúžba boža. Lübezniive mehke božične pesmi zadonijo. Zvonček se oglási k podigávanji. Vso lústvo poklekne pred Zveličarom pod belim krúhom, šteroga dúhovnik podigne lústvi na pogléd. Pa vsaki moli: »Jezuš, tebi živem.« Jas pa glédam svetle oči vernih pa globle vu njihova srca pa tam notri vidim: »Mir lúdem na zemli«.

Pa tmična, strašna noč je tam dolí v Afriki. Túdi božična noč. Zamorci se na počitek podajo. Čújem tam sužnike jécati, štere pečejo rane med dnévním delom od korbáca opazitelja zadoblene. Ednoj ženski krvavi nos i vüha, dolí so njoj sporezali, ár je pred svojim možom preglasno vúpala gučati. Nájde tam človek nágo od gláda vkúpspadjeno dète pred dverami, pa beteznika vidim, kak ga tirajo s bičóm od híze, kde si je malo mesta proso. Grozna tmíca noči zakrije tú strašno névolo tej siromaških poganov. Kda de to nesrečno lústvo vidilo velko svetlost nebés? Eden grós, pár molitvic má vsaki krščenik v Europi. Ne bi vošco tem čarnim kaj dati, ka príle spoznajo svetlost s vetá?

Spomin edne missionske poti.

P, Trilles.

Dnes zaütra sam daleč od vesnic med grmovjom edno razdreto hižico zapazo.

»Idi notri pa pogledni, ka je tam«, sam pravo Fideliusi, šteri je z menov hodo. Fidelius notri stopi pa se hitro obrné nazaj vö.

»Tak vonja tü notri, ka nemrem prestáti.«

»Ka pa jé notri?«

»Edna ženska je tam «

Fideliusa porinem na stran pa notristopim. Zaistino, grozna zdüha! Pa strašen pogléd! Edna hüta, bole rekoč edna zapüščena pësja klonja z razdretov strehov, skoz štere na vse kraje gléda notri modro nebo pa notri vtoj klonji na mokri zeléno slinavi tleh pár falatov krhečega lesá, šteri je kak posteo slüžo nikšemi človeki spodobnomi stvorjenji.

Ženska je bila — ešče mláda — razjedena od grozovitnoga betega gobavcov. Rok i nog je že ne mela. Mesto njih kak otcëne bate s smrádom i gnojom pokrite. Gláva? Nikaj strašnoga! Oči erdéče, krváve. Nos? Edna velka lüknja. Z vüst nikaj več, samo zobjé, jezik eden debeli falat mesá: Cela prikázen eden grozen kep nevole. Nesrečna je ječala od bolečine. Gučati je ne mogla več.

Ne mogoče prestáti. Od praga sva jo včilá. Poslüšala naj je pa je prosila z znamenjami i jéčanjem sv. krst. Pa kde nájdeva vodo? Nindri potoka, niti vési. Vu nájni tikvaj tüdi več kaplice ne! Vu edncm koti je v ednom lonci stála zelena voda, jedina njéna priprava.

Lonec je pod nájvekšov lüknjov strehe stao, tak si jé správlala sirota od deža do deža vodo. Želela si je smrt, zapüščena od vseh vu takšem strašnom stáni.

Vzeo sam, sam jo blagoslovo pa sam jo vlejšao po

čeli betežnice, štera je posili klečč štela sv. krst prijéti, samo ka ne mogla.

Vsa onemogla se je podrla nazáj na svoje ležišče. Jas sam njoj svéte olje položo. Sam jo pitao, jeli šče kaj žele, pa mi je ne mogla odgovortti, kázala je na križec, šteroga sam na prsaj meo. Doli sam ga vzeo s šinjeka, pa sam njoj ga med čonkle djao... na to so se njoj oči zosvetile pa kda sam njoj pravo: »Z Bogom, na videnje!« se je s čonklami hválila pa je kázala proti nebi.

Sirota kakšo miloščo je zadobila! Ešče tisti večer sam zvedo, ka je vmrla. Pa vnoči, zesna se mi je vidlo — nevem, se mi je znán samo blelo? — Kak či bi vido edno belo, dišečo, smeječo podobo leteti ta gori k lübomi Bogi, k tistomi Bogi, šteroga je pár vör prle se navčila spoznati i lübiti.

Najsve tejše Srce Jezušovo brani naše dr űzine

(300 dneven odpűstek slűži te zdihljaj na den ednok, šteri se more i za dűše v vicah darűvati. Ki ga v meseci vsaki den ednok spregovori, dobi popolen odpűstek, šteri den se spove, prečisti, i v namen Mat erecerkvi kaj moli i ga tű ešče ednok spregovori. Bened ikt XV. l. 1918. un. 26.)

Nikelko od čarne mladine.

P. Leo Farmielle.

Či vam je prav, vas odpelam zdaj vu vés naših dečakov, ki vu deseti hižaj stanujejo, ali bole rekoč vu deseti »spāonicaj«, vu šterih se samo v noči zdržavajo. Vu dné so pri deli. Kūhinjo vūnej majo na trati pred hižov. Siromasko hrāno si sami pripravljajo tak, ka se pri tom deli

Ne dugo je prišla edna žena vu pisárno društva sv. Petra Claverija pa eden lepi prt prinesla za edno missijonsko cérkev. Právila je, ka je delo njéno. liki plátno njoj je edna druga dála, ár je ona sirota.

Lepo delo sebé hváli. Tū vidimo na kepi, kakše prosto prebivališče ma Jezus po logaj Afrike. Vnogokrat talijo tam z oltárov tūdi ta najpotrebneša dugovánja. Záto ki more, naj dá, ki nemre naj moli, naj živé Jezus tam tūdi vu srcaj nesrečni poganov.

preminjāvajo. Vsaki ma svoj tjeđen, kda si banane pa »sombe«, to je maniok pa batata listje skūhajo. Či do mesá ali rib pridejo, te pomagajo eden ovomi pri kūhanji. Meso radi jejo, najrāj pa ribe. Či kde do rib pridejo, so pripravní vso svoje prišparanje za njé dati.

Vnogi má svoje kokoši. Pa je zanimivo glédati, kak je vkūppoisče večer, kda od dela pride. S kiticov jo zvéže

k svojoj posteli pravnoči njemi tam sedi pri njem, dokeč je zaütra znova doli ne püsti! Bilice njim na vse kraje neséjo. Tüdi na posteli, pod grmovjom, liki vsaki zná za svoje pa se redko zgodi, ka bi se štero jajce zgúbilo. Moji dečacje radi jejo kokošinjé meso, liki biliče ne. Beli lüdje pa ráj, bilice, záto je jajce tü precí drágo.

Dnévni réd naše šole je prosti. Kda zaütra stanejo, se skopajo v potoki. Po tom idejo k svétój meši, po meši k zajtrki pa okoli 7-e vóre na delo. Okoli tristrtine (na edenajset je katekizmus (návuk krščanski) pa po tistom májo sloboden čas do poltrétje zvün tistih, šteri se pri nünaj čteti pa pisati včijo. Opočné se razveseljávajo s plavanjom v potoki, ali s kakšov drugov igrov. Večer po deli vsaki ide v svojo spalnico svojim terhom. Edni drva neséjo, drugi »sombe« listje za hráno. Zanimivo je glédati, kak tá mála deca hitro samostálna grátajo pa si vu vsem začnejo sami pomagati. Na telogledoč tüdi hitrej rastéjo, kak bela Europäische deca. Po nedelaj i b svétkaj so si v návado vzéli, ka se povsvi meši sprehájat idejo. Návadno idejo v kakšo občino, kde njim što jesti, piti dá. Drugi ido ribe lovit, ali drugo stvár pol logi. Či se dvá svádita pa zbijeta pa se prideta tožit, te njima palico dámo vroke, naj se esče bole zbijeta pa se tak lepo posreči, ka si naslednje roké dáta na znamenje mira.

Vesélje misionárev.

— Spisala: Sestra Ladislava franciškanka v Harari. —

Jas sam tista sestra, štera mora skrbeti za siromáke: naj si bodo te že gobavci, ali drügi, kde šteč je náidem po vulicaj. po hižaj — više sto jih čáka vsaki den na mojo pomoč. Včera nam je edna ženska svoje štiri let staro dete prinesla betežno. Po krátkom govori zvedim, ka njoj je pred ednim mesecom edno dete mrlo v rávnotom betegi. „Da sam pa ešče te ne poznala vás; zdaj mi je soseda povedala, ka vi vse betežnike vráčite. Genolo me je v srci, liki prekesno je že bilo, pomágati sam njoj ne mogla. Liki včiniła sam to, ka videvša mirati dete, sam je okrstila, naj angelček moli tam v nebésaj za svojo mohamedansko mater.

Drügoč so me k ednomi stáromi moškomi zváli. Bio je jako nevolen. Jas sam njemi štela vüpanje dati, sam njemi gučala od nebés, kde ne bo trpljenja nikšega, od dobroga Bogá, šteri rad odpüsti vse njegove grehe, či de ga zato proso. Ginlivo je pravo starec za menov: „Oh rabi, rararami!“ (»Oh Bog moj, odpüsti meni«) pa sam ga jas okrstila. Drügi dén sam se rano pásčila k njemi pa sam ga naišla pri slednjem. Na moj glás se je na mené zgledno, sam njemi dála sv. križ küšnoti pa sam molila molitve za mirajoče. Mohamedanski pop je tüdi tam bio. Domáči so šteli za volo njega mené stirati, ali on njim je pravo: »Nihajte jo v miri, ona zdaj spunjáva za-poved lübéznosti.« Očij sam njemi jas zaprla pa me veseli, ka sam to jas mogla včiniti.

Moč bože milošče.

Med svojim potüvanjom so missijonske sestre ednoga ãetičnoga moža sréčale. Bio je odkritosrčen, pun dobrega nakanenja pa se je hitro poprijao pravice. Kda je začüo, ka nam je Gospod nihao priliko za zbrisanje grehov pa da on, ki se okrsti včasí v nebésa pride, je pravo: »Oh, prosim te, daj mi to priliko, ka jas tüdi v nebésa pridem.«

Čüti je trbelo, kak je on té reči ponávlao! Moj Bog, jas te lübirn s celoga srcá pa te prosim za odpüščenje grehov, štere sam včino i šterimi sam Tebé razžalo i jas ti darüjem za to moj žitek. Vzemi ga, kak žrtev za moje grehe! O Jezus! prosim te, daj mi miloščo, ka tvoje dete grátam!

Posvetitev družine najsvetejšemi Srci Jezušovomi.

Jezušovo najsvetejše Srce, Ti si svetoj Margeti Mariji nazvestilo, ka krščanske družine vladati želes. Glej, mi smo se zdaj zato podali pred Tébe, naj odkrito spoznamo tvojo neomejeno oblast nad našov družinov. Mi odsehnal tvoje življenje ščemo živeti; ščemo, naj v krili naše družine jakostno življenje cveté, šteromi si že na tom sveti mir obečalo za plačilo, düha svetá pa, šteroga si prekunolo, ščemo od sébe vkrajdržati. Ti boš tak vladalo naše pameti po prostosti vere, srca naša po ljubavi, štere ogenj mo si z gostim svetim obhajilom nétili v sebi. Bodi milostivno naš voditel, o božje Srce, kelikokrat vküp pridemo, blagoslovi naša düševna-telovna podjetja, razžen naše skrbi, posveti naše radosti, vtišaj naše bolečine. Če bi Te pa šteri iz med nas, sebi na nesrečo, znao razdre-

seliti, prinesi njemi na pamet, o Jezusovo Srce, ka si T dobrotnivo i vsmiljeno do pokornih grešnikov. Kdare nam pa vira ločitve bo bila i se približa smrt i nas v žalovanje zagrne, tedar se mi vsi podvržemo tvojim večnim sodbam, tak tisti, ki se preselijo iz med nás, kak ki se dužei na, sveti ostanemo, z tov miseljov se bomo te tolažili, ka pridei den, šteroga se ednok cela naša družina zajde v ne-bésah i skupno bo na vse veke slavila tvojo diko i dobroto. Brez madežno Srce Device Marije i sveti Jožef, slavn¹ patriarha, Ti naj milostivno zročita to našo posvetitev i nas naj na njo opominjata vse naše žive dni.

Jezusa, našega Kralja i Océ Srce naj živé!

Ki se spove, prečisti i v cerkvi v namen Materecerkvi kaj moli, dobi popolen odpustek 1) gda duhovnik blagoslovi v njegovoj hiši podobo Srca Jezusovoga i cela družina pred njov zgornjo posvetitev opravi; 2) vsako leto, gda družina to posvetitev sama ponavlja. Na den posvetitve dobi zvun toga vsaka kotriga družine sedem let i sedem štiridesetdnevníc nepopolen odpustek, — na den, kda posvetitev ponovi, pa tristodneynoga, — Benedikt XV. 1918. márc. 2.

Kapela Skap. Dev. Marije v M. Polani.

Na 15. strani Marijnoga Lista se vidi lepa slika; to je kapelica v M. Polani, stero so verniki pred bojom dali na čast Skap. D. Mariji postaviti. Posebno sta se trudila za njeno zidanje čehmester Horvat Števan i Gabor Štefan. Kostala je okoli 8000 kron. Čista kapelica je, v steroj se je dosta lepih pobožnosti opravilo v bojnem časi. Z globokov tolažbov de gledao mnogi to kapelico i mislo

na milosti, štere je po škap. D. Mariji dobo v boji tak, kak doma. Oj obüdimo si te dobrote od Marije dobljene i ostanimo verni v spunjavanji svojih karmelskih dužnosti: živimo poleg svojega stana čisto, nosimo škapuler noč i den pobožno, v sredo, petek i soboto pa ne jejmo mesa. Naša vernost obrodi veliki sad: dobimo miloščo srečne smrti i hitro se rešimo vic. To je Marija obečala, vüpajmo se.

V službi Marije.

Ali krátki pregléd Marijinoga češčenja med vogrskimi slovinci.

Spisao : Mirosláv.*)

Dostakrát sam si premišlávaó, kak je mogoče, ka mi vogrski slovinci smo ne prejšli, ka smo ne zgübili svoje národnosti, svojega jezika? Kak máli otok na sredi morja, tak stojimo tü v záhodnom kótiči vogrské države že več kak jezero let. Mučili, mantrali so nas v vsako formo, pa smo li ne prejšli Zmožni, na pol divji národje, ki so pred sto pa sto letami cele države oničili, pa tüdi sami preminoli, so nas tüdi ne zapravili, či rávno, ka so skoro vsi po našoj krajini šli prej. Ka nas je ohranilo? Štera višesnja moč nas je čuvala? Štera? Iščem jo. Preiskávlem, prebiram starine. Vnogo nevole, trpljenja, žalosti nájdem v njih. Večkrát smo meli temno podnébje, kak svetlo, večkrát smo vidli obláke, kak jasno sunce. Pa gda z nemirovnim okom strmeči glédam v dalnjo premínóčnost, gda radovedno preiskávlem kmično nebo, prikaže se mi med čarnimi oblaki jasna zvezda, mila, svetla, štera me vodi v premínóčih časaj mojega roda ino mi odgovár dá na pitanje. Zapázim zvezdo, na štero so vnogokrát z vüpanjom glédali naši očacje, gda so na zemli več ne našli tolažbe. Zvezda zorjánska, Maria me vodi v preteklih ča-

*) Šte edno delo † Miroslava.

saj ona mi dá odgovor. Lübeznivo káže na málo slovensko lüstvo rekoč: té národ je mené vsigdár častio záto sam ga obránila, naj vidi svet, ka národ, ki mené časti, prejšti nemre.

Zaistino, Maria nas je čuvala, Maria nas bránila skoz jezero let proti vsoj sili. Maria je ojačila roke praddedov gda so se za dom i za njeno slávo borili; Maria je bila naša tolažba v skušnjavaj; pa gda so nas vnogokrát sportli, skoro oničili, Maria je bila znova, ki je svojo zmožno roko ponüdila slovenskomi rodi, ino nas znova gorpomogla. — Pa zakaj? — Ár smo jo lübili, častili vsigdár, ešče te tüdi, pa tisti tüdi, ki so — žalost — od práve črede zablodili. Častili smo jo više jezero let, pa jo šče dnesdén častimo. Pa tá část se od dnévadodnéva povekšávle, kak vedno rasté tüdi broj Marijini častilcov.

Pa ne samo na zvünešnje! Srce, svoje dobro srce daruje slovenski narod svojoj Materi, s srcom, z düšov jo časti, njoj živé za Bogom jedino. Globoko, v srca je vteknjena tá lübezen. Pa niti ne čüda! Či koren Marijinoga češčenja iščemo, moremo nazaj iti v dávno pretekle čase, nazáj ta, gde so prva semena krščanske vere kapala v slovenska srca. S križom je tü Maria vteknjena v slovenska srca.

Naši praddedje so okoli VI. stoletja prišli v to domovino, v šteroj ešče dnesdén prebivlemo mi, njihov késni odvetek. Ta zemla se je te Panonia zvála, ino slišila pod Rimlánsko vládo. V novo domovino se naseljeni Slovenje so poganje bili, ki so različnim bogovom i boginjam darüvali žgavno daritev. V Panonii se je že tistoga hipa širila krščanska vera, tak kaso Slovenci hitro zvedili za Kristuša. Samo po sebi se razmi, ka je šče slaboznanje bilo od prave vere. Bole natančno so še spoznali Slovenci s krščanstvom te, gda so solnogradski (Salzburgi) nemški dühovnicje začali prihájati med nje ino njim rédno glasiti Evangelium. Právijo, ka je sam solnogradski püšpek, sv.

Rupert prišeo predgat Slovencom v Panonio l. 698., ali ta poročila so ne zgodovinsko potrjena. Dosta bole zanesljivo nam guči zgodovina tej časov od casara Karola Velkoga, ki se je sám skrbo za povrnjenje panonskih Slovenov. Oblást solnogradškoga püšpeka je tüdi na njé razprésto. Té čas je Arno bio v Solnográdi püšpek, ki je s pomočjov ednoga tumača sam prišeo med Slovence pred-

gat, kak vam to pisatelj »Staren« popíše. Pod vplivom Arnovoga delovanja je vnogo Slovenov sprijelo ž njegovih rok sv. vero. V Soboti je Arno tüdi nekšo cerkvico gorpostavo.

Ali Arno püšpek je sám ne mogeo gostokrát slovence pohoditi i nje z božov rečjov tolaž ti, záto je z dovoljenjóm casara ednoga püšpeka postavó Slovenom, po imení Teódorika, šteri je mogeo brezi stálnoga mesta vedno okoli hoditi med njimi pa je včiti, njim svestva deliti pa

mešnike i c rkve posve uvati, štere je sam Karol veliki dao zidati. Mro je t  velki mo  l. 816.

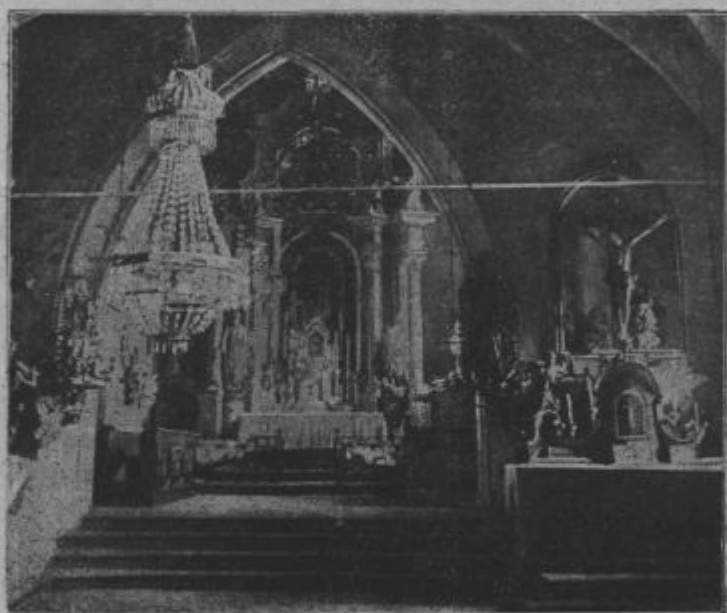
Po njegovoj smrti se zgodilo, ka so moravci pregnali svojega vojvodo po imeni Privino, ar je pomagao krščanstvo,  i rávno je on sam e  e te ne bio kristj n. Sledkar ga je okrsto solnograd ski nadp  pek Adalvin. Privina je od naslednika Karola Velkoga I. Ludovika casara v Panonii dobo novo im nje. Tak so postali naši prededje podlo nicje Privine, ki se je vnogo tr do za krščanstvo. D hovnike je proso s Solnograda, odket je t di sam püšpek Limpram prišeo v Panonio. Te püšpek je vnogo včino za d  evni blagor Slovincov.

Pri Blatnom jezeri je meo svoj grad vojvoda Privina z imenom: Blatograd (Moosburg). Sem je pot vao nasredi zime Limpram püšpek pa je januara 24 ga Materi božji na čast posveto c rkev leta 840. D hovno skrb slovenskoga roda je Dominiki, dv rnomi kaplani Privine izro o. Potak sem delovanji je v okrožji Blatograda, vojvodske prestolice kmalu nastala cvetoča slovensko — krščanska država, v šteroj so se zandr gim zdigavale cerkvi Bogi na čast. Sam püšpek Limpram je   e dve novivi cerkvi posveto v bližini Blatograda. Zvün tej je   e v Zalaberi, v Opt ji, v Pe  ji i v K segi dao c rkve zidati knez Privina.

P  peka Limprama je posebno l bilo slovensko l stvo zavolo njegove vneme, z  terov je med njimi  irio sv. vero, ino ga je častilo kak svetnika. Mroje te velki past r 14. vinotoka l. 859.

Vreli, ali sebičen naslednik njemi je bio opat i nadp  pek Adalvin, ki s spodobnov vd nostjov  irio sv. Evangelium med panonskimi Slovinci. Zidao je c rkve, posve vao mešnike ino delio sakrament sv. firme. Sredi njegovoga delovanja so se pa izvršili v Panonii dogodki, šteri so velki del slovenskih pokrajin odtrgali od cerkvene ob l sti Solnograda.

Moravski vojvoda Rastisláv je odločo nastaviti veliko slovensko državo z lastnov slovenskov nadpüšpekijov, štera bi bila slobodna od nemškoga vpliva. Pridobo je za svoj namen panonskoga vojvodo, Kocela, naslednika kneza Privine. Obrno se je Rastisláv v Carigrád do casara Mihála III. s prošnjov, naj njemi pošle slovenske misionare. Casar je spuno slovenskoga vládara prošnjo pa je poslao k njemi

Konstantina, zdrüгим imenom Cirila i njegovoga brata Methoda. Skoz Panonie sta potüvala brata na Morávsko, ino sta predgala zmes Kristuša. Vojvoda Kocel je z velikov častjov sprijao potüvajočiva apoštola. (okoli l. 863.) Šče v tistom leti sta prišla na Moravsko. Tü sta prestavila sv. Pismo ino odprla stem pot slovenom do večnoga blagostanja.

Mariji, najbolšoj zavetnici njiva je zročila skrbna mati, gda sta ostavila domáče ognjišče. Ne sta pozabila zemel-

ke matere esče bole sta pa ljubila nebesko Mater, ino sta na poti skoz Panonie pa na Moravskom »v slovenskom jeziki oznanjavala njeno slavo strmečim Slovenom.« Leta 867. na jesen sta šla v Rim z nova skoz Panonie, gde sta goreče glásila sv. vero.

Papa Hadrian II. je lübeznivo sprijao apoštola Slovincov ino je nastavo samostojno slovensko nadpüšpekijo, štere voditeljstvo je na Cirilo i Metoda zavüpao, ki sta l. 865. od samoga Hadrián pápe posvečeniva v cerkvi Marije Snežnice. Ciril je kak Svétec-zalost-naskori potom mro v Rimi. Sv. Metod se zdaj sám podao domo na Moravsko z vnogimi slovenskimi mladénci, ki so ga v Rim sprevodili pa so tam za dühovnike posvečeni bili od samoga pápe. Pot sv. Metoda je znova skoz nad Panonio pelala. Stavo se v Blatogradi pri Koceli na krátek čas. Na Morávskom je zdaj že kak nadpüšpek vseh Slovenov širo sv. vero esče nikelko let. V mesti Velehrád je Vnebovzeti Mariji na čast zozidao krasno svetišče, v šterom esče dnes dén potivlejo zemelski ostanki Velikoga apoštola Slovenov.

Čiravno sta se Sv. Ciril pa Metod na vékše na Moravskom trüdila za sv. vero, dosta sta pa opravila tüdi v Panonii. To pa s tem leži, ár je tedašnji gospodár Panon'e, Kocel, tüdi vneti bio za sv. vero. Prišeo je tüdi k Slovenovom med Mürov i Rábov stanüvajočim, v zimi se »z jagerijov razveseljával.« Slovenci so se njemi tožili, ka nemajo cérkvi pa méšnikov. Kocel je poslühmo prošnjo ino njim več cérkvi dáo zozidati.

Nesmimo se čüdivati, či se je po tak vnogom i skrbnim delovanjom pomali vtrdo sv. križ v slovenskih srcaj. Ne je s silov šlo to. »Prava krščanska katoličanska vera je nej po ognji, po sabli, ali po kakšoj sili med železnih i salaskih Slovenov stariše prignána . . . nego so jo polübili za volo njé dobrotivnih navukov i zavolo božánskoga njé Nastavitela Jezusa.«

Spodobno lepo guči od toga delovanja Franc Rihar

v svojoj zlatoj Knigi : »Maria v Zarji Sláve (Dr. Sv. Moh.): »Takso so se polagoma po slovenskih pokrajinah umaknili mali trojedinemu Bogu. Kjer so nekdaž zažigali kadila rimljanski Veneri koder so pozneje častili slovansko boginjo Živo, tam so se dvigali iz tal svetišča na čast presvete Devici Mariji, tam se je razlegala njena slava.« Sveti Križ pa Marija sta naednok v slovenska srca posajena. Na Kalvariji je tam stála tudi Marija, pa od togá mao se Križ pa Marija ne dáta razločiti. Zadosta nam je zato znati, kak je prišeo sv. Križ med nas i na njem G. Jezuš, pa zvedimo, kak nam je postala Marija Mati. Radi so čuli poganski Slovenje od nebeskoga Očé, ki je milostiven, pravičen, od Jezusa, ki je življenje dao za nas ali ne z menšim veseljom pa strmeči so čuli od Marije, od dobre, milostivne Matere. Čutili so, ka oča ne dojde, ka mo emo tudi mater meti, posebno te, či se oča srdi na nas. Za razmili so naši prededje čast Marije, ino so si za mater zvolili Mater božo. Tam, v davno preminolih časaj moremo iskati koren marijine časti, tam v tis ih časaj, v šterih so Kristuša posadili v slovenska srca. Kristuša predgata sv. Ciril pa Metod; pa zmes strmeč poslušajo Slovenje od njegove Matere. Kristuša je želo počastiti vojvoda Privina; pa je njegovej materi na čast zozidao cerkev v Blatográdi. Z ednov rečjov; za Kristušom je vsigdar prva bila Marija, za Bogom je njo lübo najgoreče slovenec. Tak jo je zalübo, ka več ne mogeo nje zapustiti.

Komaj se vtrdila sv. vera med Slovenci v Panoniji, že so prišli vogri, ki so niti čuli ne od sv. Križ. Pa gda se te sirovi, ali poleg vse svoje razvüdanosti pošteni narod, na denešnje Vogrsko naselo, slovinci so bili prvi, ki so sv. Križ med nje prinesli, i širili z svetov verov tudi čast Marije. Zaprva so krščanski sloveni vnogo trpeli od poganskih vogrov.

Spremenile so se okolsčine za časa Géze vojvodo, gda so razvüzdani vogri mirneše začnoli živeti. Svenocil

so je včili na poledelstvo pa med tem so njim tudi gurali od sv. vere, tak, ka se je vnogo vogrov da'o okrstiti. Mirneši časi so tudi Slovenom vnogo pripomogli. Toga hipa so si začnoli nazajzidati Slovenje med Mürov i Rabov svoje rszrušene cerkve. To njim pa s tem leže šlo, ar je vojvoda Géza priklonjen bio krščanstvi. Lepo krščansko življenje slovenov je velki vpliv melo na vogre, posebno po tom, ka se je vojvoda Géza zvsov svojov držinov okrsto.

Po smrti Géze je vládo njegov sin Vajk vse oprek. Te Vajk je postao sledkar Sv. Števan, prvi Král Vogrkogi. Pod njegovov vládov se krasno razvijalo krščanstvo med vogrami, tak ka se naskori celi narod okrsto. Sam kral je glaso z najveksšov gorečnostjov sv. vero, za njim pa vnogo slovenskih pa nemških mešnikov. Vnoge so pa prosti Slovenci pridobili za sv. Križ. Smemo praviti, ka so na krščanstvo vogrskoga naroda Slovenci meli najveksi vpliv: Gde so Kristuša glasili, tam so vpelali tudi čast Njegove Matere. Pa kak tudi nebi včili Marijo častiti novo okrščeni narod, gda so sami tak vrelo ljubili njo. Pa vogri so zarazmili Slovene, zarazmili so milobo, lepoto Marijinoga češčenja, tak ka se njim globoko vkorenilo dečinsko vdanje do nebeska Matere. Najbole je pa sam Kral Sv. Števan zarazmo Marijo, ki je na smrtnoj posteli ne znao žmožnešoj osebi poročiti svoje narode, kak nebeskoj svojoj materi, štero je vsigdar dečinsko lübo.

Po smrti Sv. Števana je njegova držáva Marijina lást postála, narodje pa njeni sinovje. Začno'a se je zdaj jasna borba, kak bi eden pred ovoga mogeo vujti v službi Marije. Pa čigledamo to borbo skoz večih sto let, te to mo remo viditi, ka je Sv. Števana volo poleg vogrov slovenski rod spunjávac. Istina, ka človik kebzüvajoč po Sv. Števana smrti pridoče čase, je prisiljen spoznati ka so naši praddedje tudi potrebni bili edne višje pomoči, štero so si stem otročnim vdánjom do Marije, spravili. Prišle-

so znotrašnje nemirovčine, trgao nasje zvünešnji sovražnik, pa klali so nas divji pesjanje, küga, lakota, pa sam Bog zna ka vse za nevole je ne prišlo v tistih časaj na vogrsko zemlo. Pa vse to je tüdi med Mürovi Rábov prebivajoče Slovene pohodilo. Smemo se zato čüdivati, či je nebože lüstvo z té nevolne skuzne doline k nebi zdignolo svoj pogléd, pa tam odnet čakalo tolažbo pomoč, či s posebnov vdanostjov častilo svojo nebesko zagovornico, Mater Marijo! Včinoli so pa to vsi narodje vogrskoga držanja, kak nam to poročila z malo mirneših časov pravijo.

»V dobi Lajoša (I. Vélkoga.) krala na Vogerskom Mater božo Marijo više vsejh drugih svetcov na bole poš-tüvati i na čislo moliti, je v navadi bilou. Železne i Salavke Slovene, starodavne častitele Marije je tou veselilo i oživilo . . . Njim je Maria . . . tak draga in lublena bila, da so jo pogoustoma obiskavali, pri njej svoje srce segreli i se najospkali.«

To sam od reči do reči tak najšeo v stári spisaj. Kak lepe reči so to! — Marija je bila jedino zavetje nebožega lüstva, k njoj je pribežalo v svojoj nevoli se skuzit ino pomoč prosit. Pomoči je pa potrebno bilo. Že Ludovik Velki je začno boje proti törköm, s šterimi je on vdarovküp obrvim pri Nikápoli na Bulgarskom. Vspomin zmáge nad törkom je zozidao slavno romarsko cerkev v Maria-Celli na Štajerskom.)1364.) Od toga mao so törki či duže gostej vdarili na Vogrsko. Vnoge bojne je mela naša domovina ž njimi, s šterimi bojnami je mogoče bilo dugi čas törka staviti. Posebno za časa Hunyadi Janoša i sina njegovoga, krála Matjaša so se borili törki dosta proti nam. Premenile so se okolščine po smrti Matjaša. Njegov naslednik, Ludovik II. je v bitki pri Mohači 1526. spadno, pa ž njim tüdi blaženstvo vogrske države se vtonilo na 150 let. Vekši del domovine je posvojo törk. Ostalo stasi pa razdelila med sev krao Ferdinand i Zapolya Janoš erdélyski vojvoda. Tri vláde so bilé toga hipa na vogr-

skom, samo reda pa mira ne bilo. Törk se či duže dale správlao, pa to njemi scela lejko šlo, ar se na njega naslanjala stranka Zapolya vojvoda proti Ferdinandu. Zmešlavica je či duže vekša gračüvala. K tomi je te ešče edna nevola prišla, naime Luteranstvo, štero je tak smelo prebivalce Vogrskoga ka so sami ne znali, gde so. Obojo nevolu, törka pa Luteranstvo so močno začütili tüdi Slovenci med Mürov i Rabov. Törk je posvojo Kanižo pa žnje ropao po slovenskih krajinah; Luteranstvo so pa zemelski gospodarje po sili vpelali. Proti törki je ne bilo drüge pomoči kak trpljenje, proti Luteranstvi so se pa tüdi zobstom branili. Pa so dugo proti stali. Najbole so železne Slovane silili, ali lüstvo se ne dalo oslepiti pa je dugo proti stalo krivoj veri. Raj je vse pretrpelo, kak pa ka bi nezvestno postalo staroj veri i posebno svojoj nebeskoj Materi.

Moremo si misliti, ka se ne dalo odtrgnuti svojoj materi, Mariji, ki je jedina tolažba bila toga nezgovorno vnoготpečega naroda.

Breza.

Bog je brezo tak stvoru, ka je mela vugibko veje in kmično skorjo, kak drugo drevje. Gda so bili deca neuhoglivi in trdovratni, so šli stariši in so narezali vugibke brezove šibe in so trdovratno deco kaštigali. Zgodilo se je pa tüd, da so deca po noči tüdi lagoji in trdovratni bili in stariši so šli po brezove šibe, pa v kmici so ne mogli najdi breze. Zato je Bog dao brezi belo skorjo, da bi jo stariše tüdi v noči ležej najšli, če bi njim trbelo v noči brezovih šib za lagojo deco.

Sv. Makarij in njegov vučenec

Ednok se je sv. Makarij, jako stari in častitlivi puščavnik, sprehajal z enim učencom po cipresovoj gošči. Vučenec pita svetnika: „Povejtemi, cča, kak se najležeje spravi z srca hūdo poželenje?“ Boži mož pa nikaj ne odgovori vučenci, nego stopi ž njim k čisto maloju cipresi in njemi pravi „Skūbni jo z zemle!“ Mladenec hitro skūbne malo drevo brez vsake težave. Potem njemi pokaže svetnik drugo že precij vekšo drevo in njemi veli: „Skūbni tūdi to drevo!“ Pri tem se je pa mogeo že precej napinjati, da jo je spravo z zemle. Naslednje pokaže Makarij že bole odraslo drevo in njemi znova pravi, naj je škūbne. Nego vučenec se zobston trūti in mantra, skūbe in skūbe, in drevo se ne briga zato in tiči močno v zemli. Gda se navoli, pravi: „Ni mogoče da bi je ven skūbno, njegovo korenje je že pregloboko pogualo.“ — Svetnik njemi odgovori: Glej moj sin tak, je tūdi s hudim naganjenjom. Gda je še malo, se lahko odpravi iz srca; gda pa zraste, trbe že več moči, da ga odstranimo. Kak je drevo v gošči či duže vekšo in močnejšo, tak raste tūdi hūdo poželenje in postane tak močno, da se da samo z velkim trūdom in naporom vkrotiti.

Angel varivač me je držao.

Ta zgodbica, štera se je zgodila pred par leti, potrđi oni pregovor: D. ca majo posebnoga angela varivača.

Vučiteo ednoga mesta na Avstrijkem je stanūvao z (svojov družinov v drugom nastropji (štcki).

Nekega večera je vučitelova žena svojo deco spat spravila, med njimi tūdi maloga Bertija. Potem je pa zaklenola hižna vrata in šla k sosedi po mleko. — Gda je šla z mlekom domo, njoj pride proti, — ka mislite što

— nišče drugi kak mali Berti, bos pa v srajčici (robači).

„Ja, Berti, kak si pa ti prišo na cesto?“ ga pita mati in ne ve kak bi si to razložila.

Jaz sem šteo z vami iti in sem ne mogeo pri vratih ven, ár so bila zaklenjena, pravi Berti.

In ka potem? pita mati dale.

Potem sem pa šo nazaj v hižo in sem nad okno ven skočo.

Mati je obtrdnola od začudenja in straha in pita: „Pa te nikaj ne zbolelo?“ Nego Berti je svoje mali ročice okoli pazdij djao in veselo pravo: „Ne, mama, ár me je angel varivač tū držao.“

In Mati je v resnici najšla dveri šče zaklenjene, na tleh pa ravno pod oknom en tegl (lonec za rože) razbiti, ki je na tistom okni bio in šteri je tūdi te nevaren skok napravo z Bertijom, nego kak je viditi, ne tak srečno kak on.

Za dušo in za telo.

Bilo je v leti. Sv. Filip Neri je srečao ednoga deavca, ki je ravno šou na delo, in ga je pitao:

— Prijatel, kam pa ideš?

— Idem na delo.

— Zakaj?

— Zato, da zaslužim kaj kruha za sebe, ze ženo in deco.

— Oh! samo zato ideš na delo?

— Vidite, ne ravno samo zato, nego rad bi si kaj prišparao za obleko.

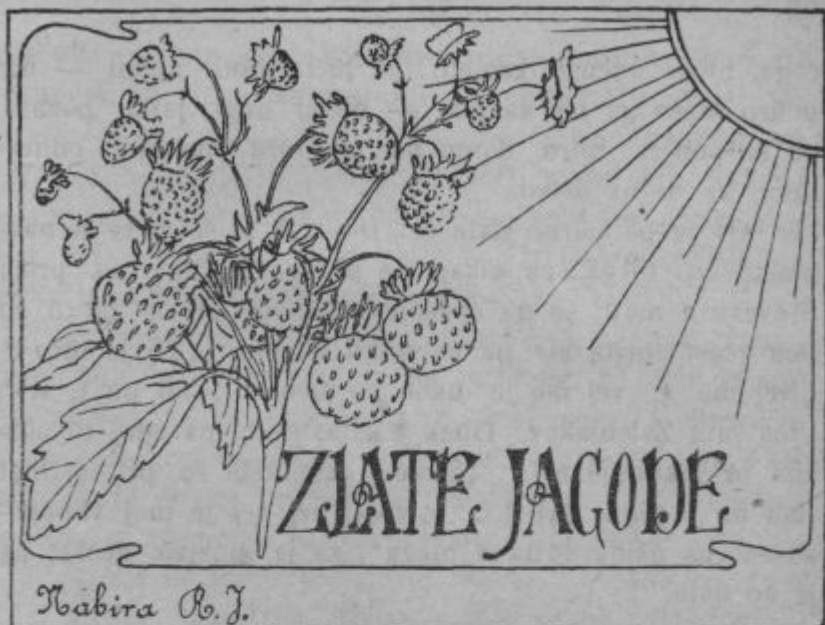
— Samo zato?

Siromak delavec je skoro ne znao, kaj bi odgovaro. Poznavši pa, kak sveti mož je bio Filip Neri, je mislo, ka njemi s tem pitanjom šče naznaniti kakšo veliko srečo, zato je pravo:

— Oh, oča, či bi mogeo postati gospodar, da bi delao na svojo roko!

— Pa samo zato delas ti? pravi Filip. — Pa ne misliš na dušno zveličanje?

Delavec malo pomisli, potem padene: — Dobro oča, od izdaj naprej bom delao tudi zato, da si zveličam dušo.

Boj, je, pa to naša deca tudi znajo. Sivkov Števek je komaj 12 let star, pa že plūži, mama pa krave goni-jo, ka so oča na Rususkom. Zelenjakovomi Tineki so pa oča že pred bojom vmrli. Meo je dva velkiva brata, eden njemi je spadno na Taljanskom, drugomi pa že leto doi glása nega. Tinek ma doma edno starešo sestro, ma-mi ona pomaga doma, njega so pa služit dali, ka kaj obleke zaslužiti sebi pa telko penez, ka mama od biže pa dvá plūgeca zemle dačo plačajo. Tinek je tudi samo 12 let star. On je dugi, sūhi dečak, malo bledoga obráza. Števek je pa niski okrogeo, črnkasti. Dosta bole žilav, kak Tinek.

Kda je Tinek vu ves prišeo služit, sta se s Števekom včasí spoznala. Tineka so vertinja po sol poslali, Števek je pa pred vratami stao, kda bi trbelo štalozmetavati pa si je premišlavo, kak bi mogoče bilo kama med pajdaše vuidti. Naednok ovara Tineka približavajo-

č ga, hitro vzeme kamen, ga luči proti njemi — na dobro srečo ga ne zavado — njemi dugi jezik pokaže pa se pobere hitro domo na dvorišče ino tam odnet-luka, ka de ov delao.

Ov je pa mirno dale šo. Do vrat priševši se je nasmejjao na njega, pa nikaj ne pravo. Medtem so prišli Števekova mati, so ga spesnicov sūnoli: „Si že pa tū, šo boš včasī zmetávat“ pa so p tali Tineka: „Te je lučo!“ „Nej me je, vej me je nanc ne steo.“ „Čidi pa ti si?“ „Jes sam Zelenjakov Tinek z Hrastovec, pa zdaj tū slūs žim pri Skopnjákovi.“ „Sirc če dete, tebi se pri toj hiži tūdi“ ne natégne žal dec.“ „Nikaj ne; vej je moj vkūppo-sūšeni pa neide dosta v njega“, se je smejao dečak, pa je šo dale.

Čeden pa črstev dečko je, si je mislila ženska, či li ka je tak sūhi. Staroga Skopnjaka de veselio, naj de samo delati mogeo.

Pa si je prav mislila. Skopnjakovi so doma dobro živeli. Tri sine so meli v boji. Doma sta bila stariva pa žena najstarešega sinū z drobnov dešicov, zato so vzeli hlapca, ka de njim kaj na pomoč. Kosili, orali so stari Skopnjak, zmetávatī pa polagati je pa Tinek mogeo. Jestī je pa dobo, kelko njemi je trbelo. Stari so doma vsakomi dali radi, ka njemi ide, za Skopnjaka so ji vinski prijatli zvali, ár so to ne delali, ka bi po krčmaj cotaše napájali. Pošteno ime njim je Brenko Jožef bilo.

Stari Brenko so Tineka tak mirno včili pomali na vsako delo, razumen Tinek je pa vse hitro poprijao pa so ga vu kratkom vremeni jako polūbili. Radi so njemi bili, ka se ne odskūti med deco, raj si knige v r. ke zeme pa kaj čte v nedelo pa deževne dni, či ma pol vere časa. Vcerkev, k spovedi rad hodi pa kda so ga opodne doma pitali, od koj so g. plivanuš predgali, njim je celo predgo začuo zandrūgim pripovedavati.

Med tem se je zgodilo, ka je za Brenkovo hižo jako

žalosten glas prišeo z bojišča. Obadva ledičniva sina sta spadnola vu tečaji ednoga tjednə. Stari oča i mati sta strašno žalost mela. Nanč na cesto sta ne stopila teden dni! Joč, mučanje, bridke skuzé brezi glasa so napunile njidva noč i den, dokeč so se ujima srca ne malo olejšala. Zan teden dni so se stari oblekli po svetešnjem, pa so se napotili k g. plivanuši.

„G. plivanuš — so njim pravili — že tak znate, kakšo žalost nosim, Bog mi naj pomaga, ka bom jo megej prenašati. Meo sam osmero dece, ovi so mi spomrli, samo eden je ostao, Bog mi ga občuvaj. Liki mam dečaka sirate dovica pri sebi. Spameten pa vrli je. Ka mi povejte, g. plivanuš, jas bi rad toga včiti dao.“

— Ste si dobro premislili, Jožef? To dosta košta pa či vi vtegaete mreti — življenje naše je vu boži rokaj — te de dečak mogao henjati s šolami pa te več ne bo za edno pa ne za drugo.

— Vse sam si premislo, g. plivanuš. Sin me ne doma pa njega znam, ka ne bode nikaj meo proti tomi. Z ženov pa snehov sam si pa pogučao. Ešče dues napravim pismo pri g. notarjuši, ka vsa, ka mam, niham po smrti svojemi jedinomi sini, či njega ne bi bilo, njegovoj deci tak, ka de sneha vsa vživala, dokeč de živela, či se ne oženi. Či bi se pa oženila, te pa do punoletnosti dece, potom pa dobi lepo šumo na slednje. To pa te tam tūdi zapišemo, ka na spomin mojih pokojnih sinov data toga včiti, dokeč ne pride vu reden stališ. Či bi se njidva deca tūdi mogla včiti pa mela volo, bi tūdi dobro bilo. To pa Bog ravna, ne penezi.

— Pamet je krščanska, Jožef, Bog vam jo daj spuniti.

— Zato sam prišeo, da bote tak dobri, g. plivanuš, ka mi tanač date, kama pa kak bi dečaka dao.

— Veseli me, ka mate vūpanje k meni, Jožef, si ešče vse pogučiva, ešče pol leta časa mava za to. Lep-

šega spomina zaistino nemrete postaviti vašim sinom, kak je to. Pa či ga g. Bog na dūhovniški stan pozove, vam on tūdi ne pozabi vaše dobrote, ka de vašoj celoj hiži na blagoslov služilo.

Tak je Tinek prišeo do šole, vu štero se je tak dugo že skrivoma želo. Da je pa on tūdi vreden bio ta dobrote. Nemremo ešče zdaj znati, ka bo z njega, samo te znamo, ka ma bistro pamet, rad slūži Bogi pa je vrli, ka njemi para nega. To je pa vse dobro znamenje.

To pa po tōm znamo, ka sta ednok Števek pa Tinek edno pot mela v log pa njemi je Števek te pravo: „Ti, Tinek, pa si ti zaistino ne čemerer bio, kda sam te jas s kamnom šteo lūčiti? „Naj sam bio, sam vido ka si ne misliš, ka bi se vse znalo zgoditi, či bi me v oko zavado.“

Znaš, Tinek, jes pa v logi mlade znam. Či mi prisegneš, ka nikomi ne poveš, ti je pokažem.

— Ne bom ti prisegao, raj mi jih ne kaži. Za kaj steč prisegati je greh.

— Vej pa pravi: Bogme.

— Ne bom pravo.

— Pravi: Švéto meni.

— Nimák si Števek, ne bom pravo, raj neščem mladih viditi.

— Te te pa zbijem, ti si mi ne več pajdaš.

— Te me pa bij, či ti ne vujdem, liki za takše reči volo ne bom prisegao pa či mladim vticam mira na daš, bom te tožo materi tvojoj pa gospodi školniki.

Vište, takši je bio Tinek vsikdar. Raj se je svado, kak pa ka bi kaj takšega delao, ka Bog prepovidava.

Oh, či bi vsi naši dečacije takši bili!

b.

Gabor Jožef	4 k	Škafar Matjaš	20 k
Mlinarič Mihael	10 k	Antolin Martina žena	10 k
Tkalec Ivana žena	30 k	Antolin Jožef	10 k
Raduha Marko	20 k	Smej Števan	20 k
Smodiš Balaža žena	20 k	Antolin Jürrij	20 k
Zadravec Ivana žena	10 k	Zver Matjaš	60 k
Raduha Mihael	10 k	Marič Lena	10 k
Smolko Julia	20 k	Marič Jožef	10 k
Ferenčák Martin	20 k	Raduha Kata	10 k
Raduha Balaža žena	20 k	Raduha Lena	6 k
Hozjan Ivan	20 k	Vegič Ivan	4 k
Antolin Ivan	20 k	Smej Kata	10 k
Šaruga Marija	40 k	Bernjak Orsa	10 k
Zver Balaža žena	20 k	Vegič Jožefa žena	10 k
Lonec Marko	20 k	Matko Mihala žena	30 k
Škafar Števan	10 k	Kreslin Ivan	2 k
Zver Lena	2 k	Mujdrica Matjaš	20 k
Kociper Martin	24 k	Smej Marka žena	20 k
Jeneš Mihael	10 k	Štaško Lena	2 k
Škafar Matjaš	12 k	Smodiš Števana žena	3 k
Smej Agota	10 k	Špielin Maria	10 k
Hozjan Martin	30 k	Antolin Jožef	10 k
Marič Jožef	10 k	Antolin Jožef	20 k
Zakoječ Martin	4 k	Zadravec Ferenc	20 k
Raduha Martina žena	10 k	Raduha Števan	4 k
Mlinarič Andraš	10 k	Kociper Mihael	12 k
Marič Matjaš	20 k	Matko Ivan	30 k
Kavaš Mihael	10 k	Tratnjek Mihael	10 k
Raduha Jožef	2 k	Antolin Jürrij	10 k
Virag Mihael	4 k	Knaus Jürrij	10 k
Gabor Števan	10 k	Kavaš Anton	20 k
Marič Matjaš	20 k	Virag Jürrij	40 k
Hačduk Al.	2 k	Hozjan Marko	40 k
Balažek Martin	2 k	Marič Andraš	20 k
Copot Kata	10 k	Antolin Marija	20 k
Copot Števan	20 k	Raduha Števana žena	20 k
Marič Bara	1 k	Kavaš Anton	50 k
Antolin Ivan	20 k	Virag Agota	10 k
Kociper Peter	20 k	Jeneš Marija	10 k
Zadravec Ivan	20 k	Illa Balaž	30 k
Škafar Mihael	20 k	Gostan Matjaš	10 k
Borovnják Verona	4 k	Talijan Števan	10 k
Jerebic Jürrij	10 k	Kovačič Anton	20 k
Jerebic Ivana žena	10 k	Kovaš Števan	20 k
Marič Andraš	2 k	Zver Jürrij	10 k
Zadravec Jürrij	30 k	Zver Ivan	30 k
Zadravec Marija	30 k	Zver Ferenc	4 k
Raduha Števan	10 k	Jeneš Števan	10 k
Marič Marko	20 k	Matko Matjaš	40 k

Škofar Mihael	20 k	Škofar Andraž	10 k
Zver Balaz	20 k	Ščančar Stevan	20 k
Végič Zofia	10 k	Čolig Jürrij	20 k
Zver Stevan	10 k	Marič Stevan	10 k
Zver Ferenc	10 k	Müjčrica Jožef	10 k
Kociper Matjaš	10 k	Zver Ilona	10 k
Nedelko Jožef	10 k	Tratnjek Veronika	10 k
Zver Martin	20 k	Antolin Andraž	10 k
Kavaš Martin	20 k	Kociper Jürrij	10 k
Zadravec Balaz	2 k	Čolig Ivan	10 k
Raduha Andraž	112 k	Matko Stevan	20 k
Balažic Martin	50 k	Hozjan Lena	8 k
Tivadar Jožef	20 k	Zakoč Andraž	10 k
Tivadar Treza	40 k	Raduha Ivan	10 k
Hozjan Ivan	20 k	Matko Mihael	20 k
Gabor Balaz	10 k	Küzma Marka	7 k
Kociper Martina žena	10 k	Virag Balaz žena	20 k
Raduha Balaz	10 k	Brendlin Stevan	3 k
Jeneš Pavel	2 k	Hajdinjak Jožef	4 k
Zadravec Balaz	10 k	Iz amerike Raduha Mihael	215 k
Zver Ferenc	20 k	Iz Amerike Raduha Mihael	215 k
Hozjan Maško	20 k		
		Vkup	4750 k

